

διαβαίον

περιοδικό που εκδίδεται στα γιαννενα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αντιφάσεις

Σπύρος Βλέτσας: Λάβετε θέσεις	4
Γ. Λ.: Φιλεργατικές πρωτοβουλίες	5
Ρ. Κ.: Ο Γληνός ο Gramsci και τα λατινικά	6
Θέμης Μπόκαρης: Παφ - Πουφ	7

Προσεγγίσεις

Δημήτρης Κωσταντίος: Η αρχιτεκτονική παράδοση της πόλης και ο δημος κωνανιτών	8
Μιχάλης Αράπογλου: ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Η εύκολη λύση ή πώς αλλοιώνς αποφεύγετε το πρόβλημα	11
Άρης Κυριαζής: Κοινωνιολογία, Πολιτική, Οικονομία και λογοκρισία	13
Φ. Χ.: Αρνητικές συνέπειες απ' την αξιολόγηση των μαθητών	17
Θέμης Μπόκαρης: Πανεπιστήμιο: Κρίση - (α)διέξοδο και αριστερά	19
Κωστής Φωτεινός: Μ' ακούς;	23
Θέατρο: ΟΗΘ - Μια πρόταση 4 ηθοποιών	24
Γράμματα: Γιατί αυτοκτονούν οι φαντάροι - Είναι μια πρόταση τρελή μοιάζει απόκοσμη. Μα δεν παύει να είναι μια σκέψη	27

Διάβαση/Λογοτεχνία

Γιώργος Μαρκόπουλος: Αγέρωχη ανάμεσα στους στερημένους (Απόσπασμα από την ιστορία του ξένου και της λυπημένης	29
Σπύρος Βλέτσας: Το ερωτικό ανεκπλήρωτο μέσα απ' την ποίηση του Γιώργου Μαρκόπουλου	32
Νίκος Μανθός: Δύο ποιήματα	36
Γιάννης Γκούμας: Ποιήματα	37
Γιάννης Κοκκινίδης: Περί - διάβαση στη χώρα του Λένιν	38
Λευτέρης Θαλασσινός: Το περιβόλι του κουφού	39

Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν προσωπικές απόψεις.

Φωτογραφία εξωφύλλου: Νίκος Μανθός

Στη διάβαση/λογοτεχνία τα σχέδια είναι του Κωστή Καφτατζή
και οι φωτογραφίες του Νίκου Μανθού

Διευθύνεται από επιτροπή
Υπεύθυνος έκδοσης: Σπύρος Βλέτσας
Πλατεία Μαβίλη 10 Γιάννενα τηλ. 25635

Η «διαβαση» φωτοστοιχειοθετήθηκε από την Τεχνική - Εκδοτική Ε. Λαμπρινός, Αραχώβης 61, Αθήνα, Εξάρχεια
τηλ. 3634306.

Τα κείμενα για τη «διάβαση/λογοτεχνία» στοιχειοθετήθηκαν στα τυπογραφεία Γ. Δούβαλη - Ε. Αποστόλου
Κ. Πασχάλη 28ης Οκτωβρίου 41, Γιάννενα τηλ. 20544.

Φωτογράφιση: | ΕΡΩΤΟΒΡΥΧΑΚΗΣ | ΚΟΥΡΜΑΛΗΣ | ΜΕΤΑΛΑ 26 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΑ ΤΗΛ. 2641 134

Λάβετε θέσεις!

«πρέπει ακόμη να μάθετε το αλφάβητο
το αλφάβητο λέει: κι εσείς θα γονατίσετε»

Δηλαδή την παροχή μιας γνώσης που προορίζεται αποκλειστικά για βαθμολογική και εξεταστική κατανάλωση, την προώθηση και επιβράβευση της άκριτης αποστήθησης, τη θεώρηση της βαθμολογίας –δηλαδή της συχνά αυθαίρετης και πάντα υποκειμενικής ταξινόμησης των μαθητών σε κατηγορίες ανάλογα με τον παπαγαλισμό, το γλύψιμο και την υποταγή στο διδάσκοντα και τη λογική του σχολείου– σαν το ασφαλές κριτήριο επιλογής, την εντατικοποίηση των σπουδών και την απάνθρωπα αποκλειστική προσήλωση του υποψήφιου σ' αυτές.

Κι έξω απ' τη συνέχιση των παραπάνω το νέο σύστημα επεκτείνει την εντατικοποίηση αυξάνοντας τη συμμετοχή της σχολικής βαθμολογίας από 20 σε 25% με υπολογισμό του βαθμού και της Α' Λυκείου. Με τα νέα μέτρα το λύκειο χάνει κάθε έννοια αυτονομίας σαν εκπαιδευτική βαθμίδα και γίνεται το προστάδιο για τα ΑΕΙ.

Μέσα απ' αυτή τη διαδικασία η ελληνική κοινωνία παράγει τους αυριανούς της επιστήμονες. Μέσα απ' τη συνταγή περισσότερη γνώση –κι αυτή όπου είναι απαραίτητη– με λιγότερη κρίση το μοντέλο του αυριανού τεχνοκράτη ή του απλού αναπαραγωγέα της κυρίαρχης ιδεολογίας φτιάχνεται από πολύ νωρίς.

Άρχισε στη Γ' Λυκείου και τα Μεταλυκειακά προπαρασκευαστικά κέντρα η διδασκαλία των μαθημάτων που περιλαμβάνονται στις δέσμες και στα οποία οι μαθητές θα εξεταστούν στις «γενικές εξετάσεις για το σύνολο των υποψηφίων της χώρας» που αντικαθιστούν τις Πανελλήνιες.

Μια φραστική αντικατάσταση που αντιστοιχεί στις επιδιορθωτικές αλλαγές που όμως δεν ξεφεύγουν απ' τα πλαίσια των αρχών που στηρίζαν το μέχρι τώρα σύστημα.

Λάβετε θέσεις!

Σ' έναν αγώνα δρόμου όπου η αναπαραγωγή της αποξηραμένης γνώσης με την αποξηραμένη επιβίωση του υποψήφιου με το σκυμένο πάντα στα βιβλία κεφάλι θα ευοδώσουν τις προσδοκίες του για την καινούρια ζωή, την Ακαδημαϊκή Πολιτεία.

Αποτελέσματα - συγγενείς - συγχαρητήρια - εγγραφές.

Κι από κει και πέρα εξάμηνα - εντατικοποίηση - εξετάσεις.

Πτυχίο - συγχαρητήρια.

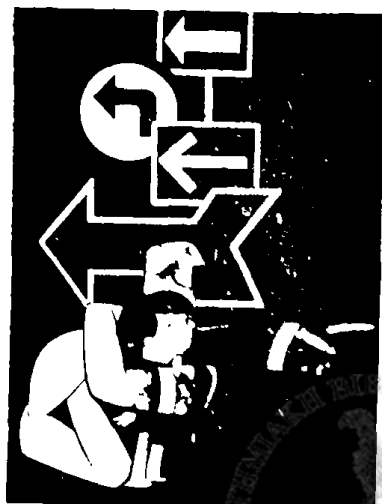
Στρατός - ανεργία - υποαπασχόληση - δουλειά.

Παιδικά όνειρα - συμβουλές των γονιών - σκυμένα κεφάλια.

Λάβετε θέσεις λοιπόν!...

«Αυτά που σας έλεγε η μάνα σας δεν δεσμεύουν κανένα!...
Μη σκεφτείτε τί έχετε να πείτε. Κανείς δεν σας ρώτησε.

ΑΝΤΙΦΑΣΕΙΣ

Όλες οι θέσεις στο τραπέζι είναι πιασμένες
κι αυτό που μας χρειάζεται εδώ είναι ο κυμάς .

(αυτά μη σας αποθαρύνουν)».

Σπύρος Βλέτσας

(Οι στίχοι είναι του Μπέρτολτ Μπρέχτ από το «Αναγνωστικό για τους κατοίκους των πόλεων» - 8).

ΑΝΤΙΦΑΣΕΙΣ

«Φιλεργατικές πρωτοβουλίες»

Είναι γνωστή η διάσταση που υπάρχει ανάμεσα στις διακηρησσομένες αρχές και την εφαρμοζόμενη πραχτική ορισμένων πολιτικών φορέων. Διάσταση που πολλές φορές φτάνει σε μια πλήρη αντίθεση λόγου και πράξης όπου ο λόγος επιχειρεί τη συγκάλυψη της αμαρτωλής πράξης.

Είναι επίσης γνωστή η αμέριστη υποστήριξη που διακηρήσσει το ΚΚΕ και η εργατική παράταξή του η ΕΣΑΚ προς τους αγώνες των εργαζομένων, -των οποίων μάλιστα θέλουν να εμφανίζονται πρωτοπόροι- και η πίστη που δηλώνουν για τις δημοκρατικές διαδικασίες του συνδικαλιστικού κινήματος.

Όμως μια διαμετρικά αντίθετη πραχτική παρουσιάζεται, χρόνια τώρα, στα μάτια όσων παρακολουθούν τα γεγονότα στο συνδικαλιστικό χώρο. Μια πραχτική που έκανε την εμφάνισή της πρόσφατα και στο Σωματείο Μετάλλου Γιαννίνων.

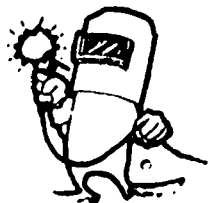
Όπως είναι γνωστό το σωματείο έχει κυρήξει απ' τις 17 Δεκέμβρη απεργία στη μεταλλοβιομηχανία Πέτσου ζητώντας το σταμάτημα των απολύσεων, την επαναπρόσληψη των απολυμένων και το πέρασμα του εργοστασίου στον Εθνικό φορέα Πολεμικής Βιομηχανίας με τη συμμετοχή των εργαζομένων και τον κοινωνικό έλεγχο.

Σε μια φάση τόσο κρίσιμη για τον απεργιακό αγώνα η ΕΣΑΚ προσφεύγει στη Δικαιοσύνη κατά της εγκυρότητας των εκλογών που έγιναν πρόσφατα στο σωματείο ζητώντας το διορισμό νέας διοίκησης. Σαν αιτιολογικό για την προσφυγή της αυτή η ΕΣΑΚ προβάλλει το γεγονός ότι, παρά το νόμο, έγινε φανερή ψηφοφορία στην εκλογή της εφορευτικής επιτροπής.

Όμως για τα τρία μέλη της επιτροπής υπήρχαν μόνο τρεις υπαφήφιότητες. Έτσι δεν είχε νόημα και δεν έγινε, μυστική ψηφοφορία με τη σύμφωνη γνώμη του δικαστικού αντιπροσώπου και χωρίς να προβληθεί καμιά αντίρρηση απ' τη μεριά της ΕΣΑΚ.

Πίσω όμως απ' τη νομοτυπική «ευαισθησία» της ΕΣΑΚ υπάρχει η ουσία ζητήματος ότι δηλαδή η ΕΣΑΚ στις εκλογές του σωματείου δεν έβγαλε καμιά έδρα. Και φυσικά γι' αυτό δεν έφταιγε η φανερή εκλογή της εφορευτικής επιτροπής.

Από κει και πέρα ένα νομικίστιμο επιχείρημα έγινε ισχυρότερο

απ' την ανάγκη του σωματείου στη δύσκολη φάση ενός απεργιακού αγώνα να έχει μια δυνατή διοίκηση.

Αλλά τί άλλο θα περίμενε κανείς απ' τους «φιλεργατικούς» εκείνους που απολύουν τους εργαζόμενους στο εργοτάξιο των γραφείων τους επειδή συμμετείχαν στην απεργία που κύρηξε η ομοσπονδία οικοδόμων, απ' αυτούς που συνιούν στην εισοδηματική πολιτική της κυβέρνησης στ' όνομα κάποιων άλλων διακανονισμών;

Λ.Γ.

αντιφάσεις

Ο Γληνός ο Gramsci και τα λατινικά

Ο Έλληνας Γληνός και ο Ιταλός Gramsci ερεύνησαν την πνευματική κληρονομιά των λαών τους και συνέβαλλαν στην μεγάλη προσπάθεια για το σοσιαλιστικό μετασχηματισμό των δυο νοτιο - ευρωπαϊκών γειτονικών χωρών.

Οι δυο μαρξιστές φιλόσοφοι φυσικό ήταν να καταλήξουν στην άποψη πως πρέπει στα Γυμνάσια και Λύκεια τα Λατινικά να διδάσκονται μόνο από μεταφράσεις και στο Πανεπιστήμιο να καταγίνονται με αυτά όσοι ασχολούνται με τις ιστορικές και αρχαίες φιλολογικές σπουδές.

Φυσικό είναι κάθε φορά που ακούγονται τέτοιες προτάσεις οι αντιδράσεις να είναι έντονες.

Φυσικό ήταν την ενδιαφέρουσα επιστημονική συνάντηση που οργάνωσε το Τομέας Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου στις 25 - 26 Γενάρη με θέμα: «Ο Δημ. Γληνός ως παιδαγωγός και φιλόσοφος» και με εισηγητές τους Πανεπιστημιακούς δασκάλους: Ευτύχη Μπιτσάκη, Παν. Νούτσο, Άννα Φραγκιαδάκη, Μπάμπη Νούτσο, Νίκο Ψημμένο, Φίλιππα Ηλιού και Γεωργία Αποστολοπούλου να την παρακολουθήσουν πολλοί πανεπιστημιακοί καθηγητές - λέκτορες - μέλη του ΕΔΠ, φοιτητές, εκπρόσωποι του Δήμου και της Μερραρχίας, παιδαγωγοί, καθηγητές της μέσης, δάσκαλοι κ.α. σε μια κατάμεστη αίθουσα τελετών.

Φυσικό ήταν να υπάρχουν πολέμιοι της εκδήλωσης και να εκδηλώνονται αντιδράσεις.

Κάποιες όμως αντιδράσεις ξεπέρασαν το παραδεκτό όριο.

Αντίδραση πρώτη: «Μήπως λοιπόν πρέπει να ματαιώσετε την επιστημονική συνάντηση. Και στην αντίθετη περίπτωση όλοι εμείς θα πρέπει να απουσιάσουμε από αυτή...»

Από τις «Ελεύθερες σκέψεις - απόψεις», που δημοσιεύτηκαν στις 23 Γενάρη στα «Πρωινά Νέα», του κ. Συμεών Κατσιμπρα θεολόγου - μέλους της παραεκκλησιαστικής οργάνωσης «Ζωή» - Διευθυντή του οικοτροφείου Αρρένων που ανήκει στο θρησκευτικό σωματείο κωνανίνων «ο Φάρος».

Αντίδραση δεύτερη: «Όσο για το αν θα πρέπει ή όχι να καταργηθούν τα Λατινικά, είναι ανάγκη κάποτε επιτέλους να καταλάβουμε όλοι ότι η κακοδαιμονία που μαστίζει τον τόπο

αντιφάσεις

τούτο, μέσα κι έξω από τα Πανεπιστήμια, έχει τις ρίζες της πιο πολύ στην έλλειψη ήθους και λιγότερο στο είδος της γνώσης που παρέχεται ή στην ιδεολογία».

Από το πολυγραφημένο κείμενο μισής σελίδας του κ. Μ. Πασχάλη Λέκτορα της Λατινικής Φιλολογίας που κυκλοφόρησε στο Πανεπιστήμιο στις 26 Γενάρη. Του κ. Μ. Πασχάλη που μαζί με τον καθηγητή Κλασσικής Φιλολογίας κ. Ι. Καμπίτση και τον Λέκτορα Κλασσικής φιλολογίας κ. Γ. Γιαννάκη αποχώρησαν από την αίθουσα πριν τελειώσει η εισήγηση του κ. Μπάμπη Νούτσου για τον «Γληνό τον Gramsci και τα Λατινικά».

Το να ζητάμε ματαίωση μιας επιστημονικής συνάντησης του Πανεπιστημίου ή να προτρέπουμε τη μη παρακολούθηση είναι απαράδεκτο σήμερα.

Το να αποχωρούμε από την αίθουσα και στη συνέχεια με πολυγραφημένα χαρτάκια να μιλάμε για «αιφνιδιασμό από το θήμα». Είναι επίσης απαράδεκτο σήμερα.

Γιατί αν δεχτούμε την προτεραιότητα του «ήθους» (όπως βέβαια ορίζεται με τις παραπάνω αντιδράσεις) σε βάρος της **ιδεολογίας** τότε προβάλλουμε την υποψηφιότητα του κ. Κατσιμπρα για τη θέση της Πρυτανείας στο Πανεπιστήμιο.

Ο Γληνός και ο Gramsci δεν γνωρίζονταν μεταξύ τους.

Πθανόν να μη γνωρίζονται οι κύριοι Κατσιμπρας και Πασχάλης.

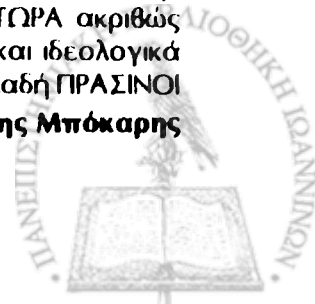
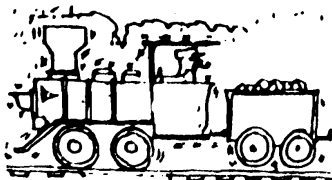
Εμείς αναρωτιόμαστε:

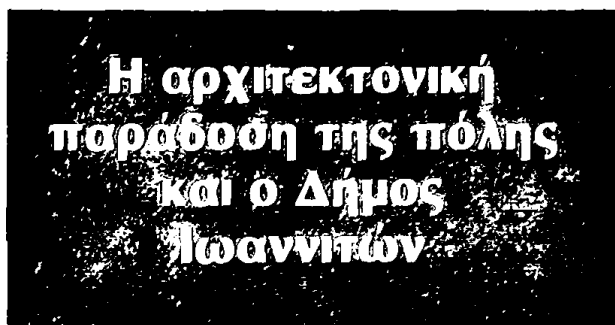
Ο Γληνός, ο Gramsci και τα Λατινικά ή μήπως: ο Κατσιμπρας, ο Πασχάλης και το Πανεπιστήμιο; **P.K.**

Παφ - Πουφ!...

Θυμάμαι μερικά χρόνια πριν, όταν φίλος αριστερός μου είπε ότι στα 70 - 80% των Ελλήνων εάν ανοίξεις μια τρύπα στο κεφάλι θα κάνει πουφ!!! Τότε φυσικά γέλασα κάπως συγκρατημένα χωρίς να καταλάβω τί ουσιαστικά σήμαινε αυτό έτσι ώστε να μπορέσω να το εννοήσω τελικά σαν δεύτερο «ηχητικό συνειρμικό» του πάφ - πουφ που με το παφ - πουφ θα μπορούσε να αναγνωρίζεται το ρυθμισμένο «τρενάκι» της κοινωνικής τάξης και ισορροπίας το οποίο έντεχνα και υδροκέφαλα επινόησαν «φωτισμένοι» δεξιοί και κεντρώοι, τεχνοκράτες - της αριστεράς τάχα μου - και κοντόθωροι και δογματόπληκτοι μαρξιστοκάπηλοι. Και τώρα που το τρενάκι συνεχίζει την πορεία του αλλά συνέχεια ανεβαίνει και περνεί και από «στενωπούς» και «υποτιμημένες» σε ασφάλεια διαβάσεις, -και η κοινωνική ισορροπία δύσκολον το σήμερα ημερα, και η συσσωρευμένη κοινωνική εντροπία κάνει να διαφαίνεται κοινωνική ανατροπή- και επειδή διαχειριστές σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό όλης αυτής της κοινωνικής διαδικασίας είναι συγκεκριμένες πολιτικές δυνάμεις όπως φάνηκε και από την συνεργασία π.χ. στις δημοτικές εκλογές του '82, ΤΩΡΑ ακριβώς καταλαβαίνω πολύ καλά τί σημαίνει εννοιολογικά και ιδεολογικά το ΠΟΥΦ καθώς και τί σημαίνει πολιτικά το ΠΑΦ, δηλαδή ΠΡΑΣΙΝΟΙ - «ΑΝΑΝΕΩΤΕΣ» ΦΥΛΑΧΘΕΙΤΕ.

Θέμης Μπόκαρης

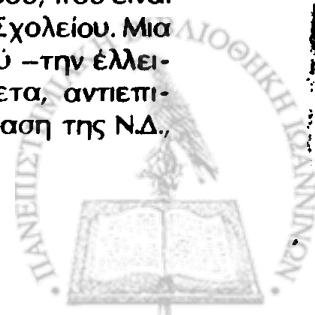

Ανέλαβε τα καθήκοντά της η νέα Δημοτική Αρχή. Δεν θα ήταν άσκοπο να γίνουν ορισμένες επισημάνσεις για τις ευθύνες των προηγούμενων Δημ. Συμβουλίων, όσον αφορά την προστασία της πλούσιας πολιτιστικής κληρονομιάς της πόλης. Επισημάνσεις που θα λειτουργήσουν όμως –θέλουμε να πιστεύουμε– και σαν ερέθισμα για μια άλλη συμπεριφορά σ' αυτό τον τομέα από την καινούργια Δημ. Αρχή.

Τα Γιάννενα, μια από τις πλουσιότερες πόλεις, μέχρι πριν 15 χρόνια, σε αρχιτεκτονική παράδοση, παρουσιάζουν σήμερα την όψη ενός μικρού τυπικού αντίγραφου της Αθήνας. Αν για μια στιγμή αφαιρέσει κανείς τη λίμνη με το μοναδικό της περιβάλλον –που κι αυτό αλλοιώνεται και καταστρέφεται καθημερινά– αντικρύζει με φρίκη μια τσιμεντούπολη, άναρχα δομημένη, με το μικροαστισμό αποτυπωμένο στις οψεις των πολυκατοικιών και την εμπορευματοποίηση της κατοικίας να κυριαρχεί και να κατακλύζει ακόμα και τους ελάχιστους χώρους «κοινωνικής ζωής» που απομένουν. Τα περισσότερα αρχοντικά και νεοκλασσικά της σπιτία κατεδαφισμένα, αλλά και τα λίγα που έμειναν να είναι έτοιμα να καταρρεύσουν, μπροστά στην αδιαφορία της Πολιτείας, των φορέων της και των νεοελλήνων. Οι ελάχιστοι ιστορικοί πυρήνες της πόλης κινδυνεύουν να αλλοιωθούν ανεπανόρθωτα. Η πόλη κινδυνεύει να χάσει την ιστορική της μνήμη. Και η μεγάλη ευθύνη πέφτει στα Δημ. Συμβούλια που πέρασαν. Όχι τόσο γι' αυτά που έκαναν, όσο γι' αυτά που δεν έκαναν. Γιατί η αδιαφορία, ο εφησυχασμός και η προχειρότητα είναι το ίδιο αρνητικά όσο μια καταστροφή. Ειδικά από τον φορέα εκείνον που κατ' εξοχήν θα έπρεπε να ενδιαφερθεί. Πριν περά-

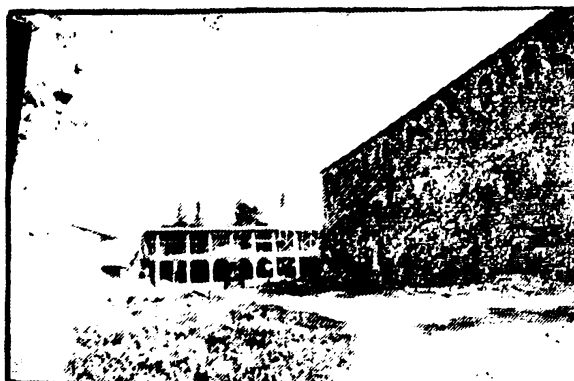
σουμε στις λεπτομέρειες που θα φανερώσουν όλα τα παραπάνω, ας μας επιτραπεί μια διαπίστωση. Πως είναι δυνατόν ο Δήμος να ασκήσει μία πολιτιστική πολιτική αφού μέχρι σήμερα ο πολιτισμός ήταν πάρεργο και εξαντλείται στα Ηπειρωτικά; Αλλά θα επανέλθουμε στην αρχιτεκτονική μας παράδοση πάλι. Η λαίλαπα της δικτατορίας έδωσε ουσιαστικά το μεγαλύτερο πλήγμα στην πόλη. Το διορισμένο Δημοτικό Συμβούλιο μέσα στη γενική διάλυση των πάντων αδιαφορεί. Η άναρχη ανοικοδόμηση, ο «όροφος του Παττακού» κ.λπ. μεταμορφώνουν την πόλη. Το μοναδικό ιστορικό κέντρο της πόλης, το Κάστρο, τότε αρχίζει και καταστρέφεται. Χαριστικές άδειες, αυθαίρετες κατασκευές με όλη τη μικροαστική κακογουστιά, αλλοιώνουν έναν μοναδικό οικισμό. Περνούν τα 7 χρόνια με την πόλη βαριά τραυματισμένη στον τομέα της αρχιτεκτονικής παράδοσης. Η νέα δημοκρατική Δημ. Αρχή, προσπαθώντας να ανορθώσει τα συντρίμια της δικτατορίας, παραμελεί και αυτή γενικά τον πολιτιστικό χώρο. Η δημοτική πλειοψηφία του Φρόντζου και του Γεωργιάδη την τετραετία που πέρασε, δίνει τη χαριστική βολή σε μνημεία και ιστορικούς πυρήνες.

Το Κάστρο με τις δυο ακροπόλεις και τον οικισμό του εγκαταλείπεται από το Δήμο οριστικά. Ιδιοκτήτης ο ίδιος του Τζαμιού του Ασλάν - πασά που λειτουργεί σήμερα σαν Δημοτικό Μουσείο, το εγκαταλείπει στην τύχη του. Μια ματιά επιτόπου φανερώνει την αδιαφορία. Το μνημείο που το επισκέπονται χιλιάδες τουρίστες, έχει τις πόρτες και τις σιδεριές άβαφες, την ξύλινη μαρκίζα σάπια και το χώρο γεμάτο άγρια βλάστηση. Το μεγάλο κτίριο του Μεντρεσέ (Σχολείο των Τούρκων) μέσα στην ακρόπολη, έτοιμο να καταρρεύσει. Αν δεν ήταν η Αρχαιολογική Υπηρεσία να επισκευάζει όσο μπορεί τα κτίρια, όλα θα είχαν καταπέσει. Που πάνε όμως οι εισπράξεις από τα εισιτήρια; Ένα μέρος τους δεν θα έπρεπε να επενδύεται στη συντήρηση του χώρου; Η αδιαφορία όμως φαίνεται ιδιαίτερα στο μεγάλο σκάνδαλο του Κάστρου, που είναι η ανέγερση του 9ου Δημοτικού Σχολείου. Μια πραγματική ανάγκη του οικισμού –την έλλειψη σχολείου– κάλυψε αυθαίρετα, αντιεπισημονικά, εγκληματικά η απόφαση της Ν.Δ.,

που την ολοκλήρωσε η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, για ανέγερση του σχολείου στην αυλή του Σουφαρί - Σεραγιού (Παλιοί Στρατώνες», κάτω από τη βυζαντινή ακρόπολη σφιγμένο ανάμεσα στα βυζαντινά τείχη και τα μουσουλμανικά μνημεία. Ένα τεράστιο ενιαίο τσιμεντένιο ακαλαίσθητο κουτί που προσβάλλει και καταστρέφει ανεπανόρθωτα όλον τον πυρήνα της Ακρόπολης με την πληθώρα των μνημείων (Σουφαρί, Βιβλιοθήκη, Λουτρό, τείχη, Τζαμί, Μετρεσές, «πύργος Βοημούνδου», «κατακόμβες», κ.λπ.) έχοντας επιπλέον εκτεθειμένα, τα παιδιά στην υγρασία και τις σκιές των ψηλών τειχών, στον κίνδυνο τραυματισμών από τις πέτρες της ακρόπολης, χωρίς ήλιο και προαύλιο. Και όλα αυτά τη στιγμή που δίπλα ακριβώς υπάρχει το Τσιφλίκι του Τσεκούρα με πολλά στρέμματα, όπου θα ήταν δυνατόν να χτιστεί το σχολείο, μέσα στον ήλιο, με πάρκο

Ο Σκελετός του 9ου δημοτικού Σχολείου ανάμεσα στα Βυζαντινά και μουσουλμανικά μνημεία.

κ.λπ. Και δεν στέκει η δικαιολογία της μεγάλης αποζημίωσης αφού η Πολιτεία, για απαλλοτρίωση άλλων οικοπέδων έχει δαπανήσει υπέρογκα ποσά. Δεν αξίζουν τάχα τα πολιτιστικά μνημεία και τα παιδιά ανάλογη μεταχείριση; Όταν όμως ο παραγοντισμός ή ο λαϊκισμός υπερισχύουν των μακροπρόθεσμων συμφερόντων της πόλης, τα αποτελέσματα είναι αυτά. Όλες αυτές τις ενέργειες ο Δήμος τις ευλόγησε έχοντας και αυτός ακέραια την ευθύνη. Ίδια και χειρότερη συμπεριφορά για την άλλη ακρόπολη. Εκεί το σκάνδαλο είναι το τ. Βασιλικό Περίπτερο. Έχοντας ο Δήμος τη χρήση και την κυριότητα αφήνει εγκαταλελειμένο το κτίριο, το μισοεπισκευάζει προεκλογικά, προχωρεί για λίγες μέρες στο φιάσκο της ίδρυσης Πνακοθήκης και ξανακλειδώνει το κτίριο. Εδώ η μικροπολιτική συμβαδίζει με την άγνοια. Να μην πάρει το τ. Βασιλικό Περίπτερο το Υπουργ. Πολιτισμού. Να το έχουμε εμείς. Και

Το σπίτι του Διοσπόη

Η Οικία Πυρουνελλά. Ένα εγκαταλειμμένο δημοτικό ακίνητο.

άλλες τέτοιες γνώμες ακούγονται. Μάλιστα στο τελευταίο Δημ. Συμβούλιο υπήρχε θέμα «Μεταφοράς του Δημ. Μουσείου από το Τζαμί του Ασλάν στο τ. Βασιλικό Περιπτερο». Λες και δεν επαρκεί η άλλη ακρόπολη. Η μήπως έρπει ένας τέτοιος σωβινισμός, σαν εκείνου του Νομάρχη (Χανού) που ήθελε να τοποθετήσει στον Μιναρέ του Τζαμιού τον Δωδωναίο ταύρο; Ποτέ ο Δήμος δεν είδε την αξιοποίηση του Ιτς - Καλέ συνολικά, ώστε να αποδοθεί όλος ο χώρος στην πόλη. Δεν του είδε σαν τον αρχικό πυρήνα ίδρυσης της πόλης, με τα πολλά κτίσματα και μνημεία, τα αρχαιολογικά λείψανα, τις στοές κλπ. η ανασκαφή και αξιοποίηση των οποίων θα πρέπει να συνδέονται και με τη χρήση του τ. Βασιλικού Περιπτερου.

Η ίδρυση Βυζαντινού Μουσείου και Δημοτική Πινακοθήκη, χωρίς εκθέσεων γλυπτικές, κεραμεικής, αξιοποίησης της στοάς με περιοδικές εκθέσεις, αξιοποίησης του Φετιχίε Τζαμιού, των Μαγειρείων του θησαυροφυλάκειου, των Φυλακών κατασκευή υπαίθριου θεάτρου, καφενείου, περίπατοι, κλπ., είναι λίγα από αυτά που μπορούν να γίνουν μέσα από μια μελέτη αξιοποίησης του χώρου. Και όχι βέβαια «αξιοποίησης» όπως την εννοούσε ο Δήμος μέχρι σήμερα. Χρειάζεται όμως στο νέο Δημ. Συμβούλιο να πρωτανεύσει μια άλλη λογική. Έτσι που μέσα από μια συνεργασία με το ΥΠΠΕ να αποδοθεί στην πόλη ένας μοναδικός χώρος.

Ας περάσουμε τώρα σε έναν άλλο πυρήνα. Το χώρο των παλκών Στρατώνων, δίπλα στα Λιθαρίσια. Σε ένα χώρο γεμάτο ιστορικές

μνήμες και μνημεία, καταξιωμένο ήδη σαν χώρο εκδηλώσεων, ο Δήμος προσπάθησε να κατασκευάσει το κτίριο - τέρας του Πνευματικού Κέντρου. Εδώ ευτυχώς οι φορείς αντέδρασαν (ΤΕΕ, Αρχ/κή Υπηρεσία) και ελπίζουμε ότι η νέα μελέτη θά σεβαστεί το χώρο, τα μνημεία και τις ανάγκες της πόλης.

Ιδιοκτησία του Δήμου είναι το μεγάλο αρχοντικό Πυροινέλλα δίπλα στο Καμπέριο στο κέντρο της πόλης. Εδώ η αδιαφορία σε κάνει να υποψιάζεσαι μήπως είναι σκόπιμη. Ένα μοναδικό αρχιτεκτονικό κτίσμα που θα μπορούσε να δοθεί στην Νεολαία ή σε πολιτιστικούς φορείς, παραμένει χωρίς επισκευή, σε κατάσταση ετοιμορροπίας. Η νέα δημοτική αρχή θα επέμβει άμεσα; Σε χειρότερη κατάσταση βρίσκεται το λεγόμενο «Σπίτι του Δεσπότη» πίσω από το Στάδιο. Ιδιοκτησία της Μητρόπολης, νοικιασμένο από την ΕΗΜ. Η αδιαφορία και των δυο σε μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς -εκτός και αν είναι κανένα έργο βιτρίνας- είναι γνωστή. Όμως ο Δήμος; Δέν έπρεπε να διεκδικήσει το παλιότερο αρχοντικό της πόλης (Μόνο αυτό σώθηκε από τη φωτιά του 1820) και σε συνεργασία με το ΥΠΠΕ να τα παραδώσει στους νέους και τους φορείς τους;

Καταντάει κουραστική η απαρίθμηση γεγονότων που φανερώνουν την αδιαφορία του Δήμου να διατηρήσει την ιστορική μνήμη της πόλης και την αρχιτεκτονική της κληρονομιάς. Στις σημερινές όμως συνθήκες που τα Γιάννενα -και όχι μόνο αυτά- περνούν μια κρίση ταυτότητας, είναι καιρός ο Δήμος να ρίξει το βάρος του εκεί που πρέπει. Η δημιουργία Πολιτιστικού Τμήματος με υπεύθυνο έναν Δημ. Σύμβουλο που θα πλαισιωθεί από άλλους πολίτες, θα είναι το πρώτο βήμα που θα συνδέσει το Δήμο με τα συνοικιακά συμβούλια όσον αφορά τον πολιτιστικό χώρο, θα συντάξει ετήσιο πρόγραμμα, θα συνεργάζεται με φορείς και θα υποβάλει ολοκληρωμένες προτάσεις στο Δημ. Συμβούλιο για υλοποίηση. Χωρίς αυτό, χωρίς να γίνει ο Δήμος πολιτιστικό υποκείμενο, η δραστηριότητά του θα περιορίζεται στα Ηπειρωτικά. Και να μην ξεχνάμε ότι πολιτιστική υποβάθμιση κύρια σημαίνει πολιτική αδιαφορία και στρουθοκαμηλισμό.

Δημήτρης Κωσταντίος

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Η εύκολη λύση ή πώς αλλιώς αποφεύγεται το πρόβλημα

Σαράντα χιλιόμετρα απ' τα Γιάννενα προς τη Κόνιτσα αφήνουμε την εθνική οδό και μπαίνουμε στο μικρό επαρχιακό δρόμο που οδηγεί στα χωριά: Μεσοβούνι, Άγιο Μηνά, Αρίστη, Βιτσικό και Πάπιγγο.

Εδώ και τριάντα χρόνια τώρα, κυβερνήσεις, πολιτικοί, υπηρεσίες, οργανισμοί, ομάδες μελετητών, μελετητές και ιδιώτες ντόπιοι και ξένοι έριξαν και καλλιέργησαν την ιδέα της «τουριστικής ανάπτυξης» όλης της περιοχής.

Μιά ολόκληρη γενιά μεγάλωσε με το όραμα του «τουριστικού παραδείσου» αποκλείοντας κάθε άλλη δυνατή μορφή ανάπτυξης έχοντας στραμμένα τα μάτια της στα λαμπρά τουριστικά επιτεύγματα της Κέρκυρα, της Ρόδου και της Κρήτης.

Μ' αυτές τις σκέψεις διασχίζουμε και αφήνουμε πίσω μας το Μεσοβούνι, έρημο, παραπατημένο, χωρίς το «παραδοσιακό χρώμα». Λίγο παραπέρα, μετά από μερικές κλειστές στροφές, σ' ένα άνοιγμα παρουσιάζεται μπροστά μας ο ορεινός όγκος της Τύμφης. Αφήνουμε αριστερά μας τον Άη Μηνά, που στέκεται σκαρφαλωμένος, σχεδόν μετέωρος, τόσο κοντά μας.

Τα αναπτυξιακά προγράμματα άφησαν απέξω από τον τουριστικό παράδεισο, αυτά τα δυό χωριά. Εδώ προστέθηκε η αδιαφορία της πολιτικής εξουσίας και η άγνοια των μελετητών.

Φτάνουμε στην Αρίστη. Διασχίζουμε το χωριό και βλέπουμε έντονα τα αποτελέσματα της τουριστικής ανάπτυξης. Διαβάσουμε, σε πολλά σημεία, «RENT ROOMS», «COCA COLA», «CAFE» και άλλα.

Πιο πέρα στο Βοϊδομάτη, κάτω από τα ψηλά πλατάνια κοντά στο μοναστήρι της Σπηλιώ-

τισσας, ο χώρος μένει ανοργανωτος, τα αυτοκίνητα φτάνουν μέχρι το ποτάμι, μπαίνουν σχεδόν στο νερό, μερικοί μάλιστα τα πλένουν. Φυσικά, καλάθια αχρήστων δεν υπάρχουν, ούτε κάποιο άλλο ίχνος στοιχειωδών υπηρεσιών. Κατά τα άλλα το τοπίο είναι «ιδιαιτέρου κάλλους» και εδώ αρχίζει ο εθνικός δρυμός Βίκου - Γκαμήλας.

Ανεβαίνουμε αργά το δρόμο για το Πάπιγγο. Παραδοσιακός οικισμός. Εδώ η μέριμνα της πολιτείας έχει εκφραστεί μ' ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα τουριστικής ανάπτυξης.

Ο ΕΟΤ εδώ και χρόνια σε αντίθεση με το εδώ και τώρα μετατρέπει σπίτιασε ξενώνες.

Το αυτοκίνητο σταματά, αμέσως δυό τρεις γέροντες μας πλησιάζουν και καλωσορίζοντας μας προτείνουν δωμάτια για νοίκιασμα και φαγητό. Μας θυμίζει λίγο Σκιάθο, όταν κατεβαίνει κανείς από το πλοίο το καλοκαίρι και πέφτουν πάνω του χιλιάδες άτομα προτείνοντας δωμάτια.

Στο γυρισμό, χιλίες σκέψεις και συλλογισμοί περνούν απ' το μυαλό μας.

Εδώ στο Ζαγόρι, η ανάπτυξη γελοιοποιήθηκε.

Στις υποσχέσεις των κυβερνώντων προστέθηκε η ανικανότητα των ειδικών, των υπηρεσιών, των οργανισμών για μια λύση στα προβλήματα του τόπου.

Στα πολλά λόγια και προγράμματα ξεφτιλίστηκε η παράδοση, ταπεινώθηκαν οι περήφανες κοινωνικές ομάδες, υποθιβάστηκε το

περιβάλλον. Αγνοήθηκαν εντελώς οι δυνατότητες του τόπου για κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη. Προτιμήθηκε η εύκολη λύση. Ο τουρισμός.

Όμως ο τουρισμός γι' αυτούς που τον πιστεύουν σαν βασική οικονομική δραστηριότητα, ούτε παιδιά μας δίνει, ούτε δουλειά σ' όλους, ούτε ξεκαθαρίστηκε ότι με τη μορφή που υπάρχει στο τωρινό οικονομικό και κοινω-

νικό σύστημα συνεισφέρει και βελτώνει το εισόδημα των ντόπων. Τουναντίον καταστρέφει την παράδοση, αλλοκώνει την Εθνική και τοπική ταυτότητα, αυξάνει τις κοινωνικές και οικονομικές αδικίες.

Ποιός όμως σήμερα που όλα μεταφάζονται σε συνάλλαγμα σκέφτεται την ιστορία του ή σέβεται το χώρο και τους ανθρώπους του;

Μιχάλης Αράπογλου

Εδώ και χρόνια...

Πριν δέκα χρόνια ο ΕΟΤ ανέλαβε την επισκευή τεσσάρων αρχοντικών στο Πάπιγκο με τη συμφωνία να τα παραδώσει στους ιδιοκτήτες αφού τα εκμεταλλευτεί για δέκα χρόνια.

Τώρα θα τα παραδώσει χωρίς να τα εκμεταλλευτεί ούτε μια μέρα επειδή έκανε δέκα ολόκληρα χρόνια για να τα φτιάξει.

Οι ιδιοκτήτες μπορούν να τα νοικιάσουν ή να τα πουλήσουν σε κάποια ξενοδοχειακή Επιχείρηση για εκμετάλλευση.

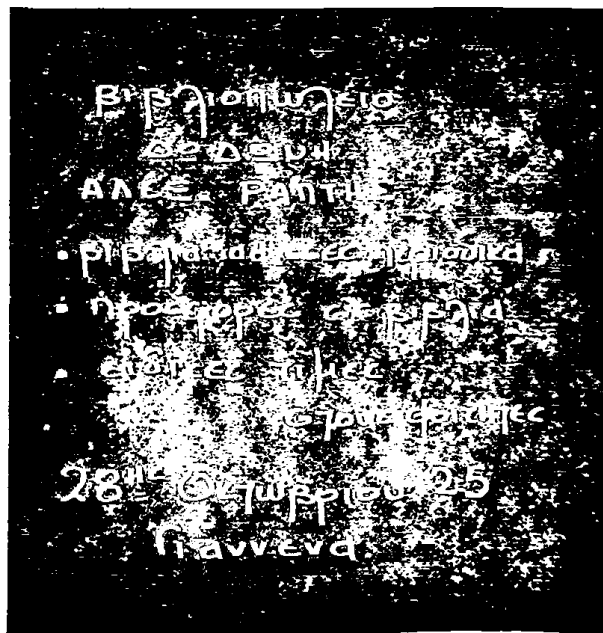
Ίσως ακόμα επιλεγεί η λύση της Εκμετάλλευσης από την κοινότητα στα πλαίσια της προσοχής της κυβέρνησης στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Μήπως όμως προχωράμε σε κάποια «έργα» για να δικαιολογήσουμε κάποια δραστηριότητα και να φύγουν μερικά κονδύλια;

Μήπως για να νάρθουν με ελικόπτερα κάποιοι υπουργοί και κάποιοι υπεύθυνοι για να «εκδηλώσουν ενδιαφέρον» όπως ήρθαν πρόπερσι οι της Νέας Δημοκρατίας για να μοιράσουν στο Πάπιγκο βιβλιαρία «απόρων κορασιδων» (... της ΕΟΚ!);

Μήπως για να απορροφηθούν κάποιες πτώσεις σε «δικούς μας» επιτηδευτικούς δι' ίδιον όφελος;

Α.Κ.

συνεργατική

ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Βλαχλειδη 12 — Γιαννενα — τηλ. 24.144 - 33.149

Κοινωνιολογία - Πολιτική Οικονομία καί... λογοκρισία

Από τις 11 Γενάρη διδάσκονται στα Λύκεια δύο ενδιαφέροντα καινούρια μαθήματα. Η κοινωνιολογία και η πολιτική οικονομία. Τα μαθήματα παρακολουθούν μόνο οι μαθητές - υποψήφιοι των οικονομικών πανεπιστημιακών σχολών. Η κοινωνιολογία διδάσκεται και στα μεταλυκειακά προπαρασκευαστικά κέντρα. Η πολιτική οικονομία όχι, μια και δεν θα εξεταστεί σαν μάθημα δέσμης στις πανελλαδικές εξετάσεις.

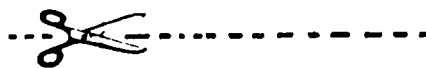
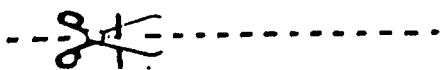
Πιστεύουμε ότι και τα δύο μαθήματα πρέπει να διδάσκονται στην Α' και Β' τάξη του Λυκείου για όλους τους μαθητές και στη Γ' τάξη για εκείνους που ακολουθούν την τέταρτη δέσμη.

Εφέτος την Πολ. Οικονομία τη διδάσκουν Φυσικοί και Μαθηματικοί και την Κοινωνιολογία στα μεταλυκειακά Κοινωνιολόγοι - Οικονομολόγοι αλλά στα Λύκεια Φιλολόγοι και Θεολόγοι.

Είναι σωστό να γίνονται προσλήψεις Θεολόγων ή Φυσικών που τελείωσαν πρόσφατα το πανεπιστήμιο για να αναπληρώσουν τους Θεολόγους - Φυσικούς που θα διδάξουν Κοινωνιολογία - Πολ. Οικονομία ή μήπως είναι σωστότερο να προσληφθούν Κοινωνιολόγοι - Οικονομολόγοι, αναπληρωτές έστω, και μάλιστα ειδικευμένοι πτυχιούχοι της Παντείου, της ΑΣΟΕΕ, των Οικονομικών και βιομηχανικών σχολών από τη στρατιά των αδιορίστων και ανέργων από χρόνια;

Για τη διδασκαλία των μαθημάτων προτιμήθηκαν για φέτος τα αντίστοιχα κυπριακά βιβλία. Τα βιβλία επανεκδίδονται με ευθύνη του Ελληνικού Οργανισμού Έκδοσης Διδακτικών βιβλίων ύστερα από δωρεάν παραχώρηση του δικαιώματος από τους Κύπριους.

Παραθέτουμε για το βιβλίο της οικονομίας τρία παραδείγματα από την Κυπριακή άποψη του 1978 και την Ελληνική του 1983.

Παράδειγμα 1ο Κοινωνικές επιστήμες.

Η Οικονομική είναι μέρος των Κοινωνικών Επιστημών, των επιστημών δηλαδή που έρευνούν τη δράση του ανθρώπου μέσα στην κοινωνία. Εκτός της Οικονομικής και άλλοι κλάδοι της Επιστήμης ασχολούνται με τη δράση αυτή του ανθρώπου όπως π.χ. η Ψυχολογία, η Κοινωνιολογία, οι Πολιτικές Επιστήμες και η Ανθρωπιστική. Επειδή οι διάφοροι κλάδοι της Επιστήμης διασταυρώνονται μεταξύ τους δεν είναι δυνατό να διαχωρίσουμε πλήρως την Οικονομική από τις άλλες επιστήμες. Δεν είναι δυνατό δηλαδή να μελετήσουμε

Κυπριακό βιβλίο Σελίδα 9

Οι Κοινωνικές επιστήμες ερευνούν τα κοινωνικά φαινόμενα, δηλαδή εκείνα που προκαλούνται από τη συμβίωση των ανθρώπων σε μια κοινωνία. Οι κυριότερες είναι η Θεολογία, η Νομική, η Κοινωνιολογία, η Ψυχολογία, η Πολιτική επιστήμη, η Οικονομική Επιστήμη κ.ά.

Ελληνική επανέκδοση Σελίδα 13

Στην Ελληνική επανέκδοση προστίθεται η παρακάτω ανακεφαλαίωση:

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

A. ΦΥΣΙΚΕΣ	B. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ
α) Φυσική β) Χημεία γ) Βιολογία δ) Αστρονομία κ.ά.	α) Θεολογία β) Κοινωνιολογία γ) Νομική δ) Οικονομική κ.ά.

Παράδειγμα 2ο
Αναφορά στον Πλάτωνα

Στην αρχαιότητα πρώτος ο Πλάτωνας προσπάθησε να εισάγει σχέδιο ιδεώδους κοινωνικής συγκροτήσεως στο έργο του «Πολιτεία». Στο διάλογο αυτό υπάρχουν οι ιδέες του Πλάτωνα περί οικονομικής.

Ο Πλάτωνας υποστήριξε ότι η πόλη (Κράτος) προήλθε από τον καταμερισμό των έργων, που ήταν αποτέλεσμα επιδεξιότητας αλλά και πολλαπλασιασμού των αναγκών των ανθρώπων. Όταν οι άνθρωποι ειδικεύθησαν με τον καταμερισμό, έπαψαν να είναι αυτόρκειες και για τούτο χρειάστηκε συναλλακτική οργάνωση.

Ο Πλάτωνας εισηγήθηκε μεταρρυθμίσεις στην τότε οργάνωση της πολιτείας. Ήλειδη η οργάνωση της εποχής του δεν στηριζόταν, όπως υποστήριξε, στη δικαιοσύνη αλλά στην αδικία, εισηγήθηκε σαν θεραπευτικό μέσο τη δίκαιη κατανομή των πολιτών σε τάξεις καθώς και κατάργηση της ατομικής ιδιοκτησίας. Θεωρεί την ατομική ιδιοκτησία σαν «μέγιστο νόσημα» και εισηγείται την κοινοκτημοσύνη επί της περιουσίας, συζύγου και τέκνων.

Στο κράτος του Πλάτωνα υπάρχουν τρεις τάξεις: των φιλοσόφων άρχόντων, των φυλάκων και των δημιουργών (έργατών, γεωργών κ.λπ.). Αυτοί που ανήκουν στις δυο πρώτες τάξεις δεν πρέπει να έχουν καμιά περιουσία, για να έκτελούν το έργο τους χωρίς εμπόδια. Μόνο η τρίτη τάξη έχει περιουσία, παράγει όμως αγαθά για να συντηρούνται όλες οι τάξεις.

Το ατομικό συμφέρον πρέπει να υποτάσσεται στο γενικό συμφέρον. Η «Πολιτεία» ενδιαφέρεται για την ανάπτυξη του κράτους που επιτυγχάνεται όχι με τον πλούτο ή την επέκταση των ορίων του, αλλά με την αρμονική εξέλιξη του σωματικού, ψυχικού και πνευματικού επιπέδου των πολιτών.

Κυπριακό βιβλίο
Σελίδα 19

Στην αρχαιότητα πρώτος ο Πλάτωνας προσπάθησε να εισηγηθεί σχέδιο ιδεώδους κοινωνικής συγκροτήσεως στο έργο του «Πολιτεία». (Στο διάλογο αυτό υπάρχουν γενικά οι ιδέες του Πλάτωνα περί Οικονομικής.) Υποστήριξε ότι η πόλη (κράτος) προήλθε από τον καταμερισμό των έργων, που ήταν αποτέλεσμα της επιδεξιότητας αλλά και του πολλαπλασιασμού των αναγκών του ανθρώπου. Όταν οι άνθρωποι ειδικεύθηκαν με τον καταμερισμό, έπαψαν να είναι αυτόρκειες και για τούτο φάνηκε η ανάγκη της συναλλακτικής οργάνωσης. Επειδή η οργάνωση της εποχής του δεν στηριζόταν, όπως υποστήριξε, στη δικαιοσύνη αλλά στην αδικία, εισηγήθηκε μεταρρυθμίσεις στην τότε οργάνωση της πολιτείας. Εισηγήθηκε ως θεραπευτικό μέσο τη δίκαιη κατανομή των πολιτών σε τρεις τάξεις δηλ. τους άρχοντες, τους φύλακες και τους δημιουργούς, καθώς και την κοινοκτημοσύνη των αγαθών. Υποστήριξε ακόμη ότι το ατομικό συμφέρον πρέπει να υποτάσσεται

οεται στο γενικό συμφέρον και ότι η ανάπτυξη του κράτους μπορεί να επιτευχθεί όχι με τον πλούτο ή την επέκταση των ορίων του αλλά με την αρμονική εξύψωση του σωματικού, ψυχικού και πνευματικού επιπέδου των πολιτών.

Ελληνική επανέκδοση
Σελίδα 26

Παράδειγμα 3ο Πληθυσμός και οικονομική επιστήμη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (POPULATION)

«Κάθε άνθρωπος δικαιούται να έχει βιοτικό επίπεδο που να ικανοποιεί την υγεία και την ευημερία του ίδιου και της οικογένειάς του, όσον αφορά διατροφή, ένδυση και υπόδηση, στέγαση και ιατρική περίθαλψη».

Αυτό αναφέρεται στη Παγκόσμια Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στο άρθρο 25

Γή σιγνή όμως που γράφονται οι γραμμές αυτές σ' όλόκληρο τον κόσμο γεννιούνται 24 παιδιά και πεθαίνουν 4 από ιηο-σιτισμό. Το γεγονός αυτό μπορεί να περνά, από μερικούς, απαρατήρητο. Η Οικονομική όμως πρέπει να ασχοληθεί σοβαρά μ' αυτό, διότι πρέπει να πα-ράγει αρκετά αγαθά για να ικανοποιεί τις ανάγκες όλων των ανθρώπων και όχι μόνο μιας μερίδας.

Κυπριακό βιβλίο
Σελίδα 27.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

Ο ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (Population)

1. Πληθυσμός και Οικονομική επιστήμη.

«Αυξάνεσθε και πληθύνεσθε και κατακυριεύσατε της γης». Αυτή ήταν η εντολή του Θεού προς τους πρωτόπλαστους. «Αν ο πληθυσμός της γης συνεχίσει να αυξάνεται με το σημερινό ρυθμό, σε διάστημα μιας εκατονταετίας δε θα υπάρχουν πάνω στη γη θέσεις ούτε για όρθιους». Αυτό ήταν περίπου το μήνυμα του Th. Malthus, Άγγλου Θεολόγου και Οικονομολόγου στο βιβλίο του «Δοκίμιο για τον πληθυσμό» (Essay on the Principles of Population) που έγραψε το 1798.

«Κάθε άνθρωπος δικαιούται να έχει βιοτικό επίπεδο που να ικα-

νοποιεί την υγεία και την ευημερία του ίδιου και της οικογένειάς του, όσον αφορά διατροφή, ένδυση και υπόδηση, στέγαση και ιατρική περίθαλψη». Αυτά αναφέρονται στην Παγκόσμια Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στο άρθρο 25.

Ελληνική επανέκδοση
Σελίδα 38

Επισημάνσεις:

1. Το προσεγμένο: «παράδειγμα χάριν η Ψυχολογία, η Κοινωνιολογία, οι Πολιτικές Επιστήμες και η Ανθρωπολογία» της Κυπριακής έκδοσης γίνεται στην Ελληνική Επανέκδοση: «οι κυριότερες είναι η Θεολογία, η Νομική, η Κοινωνιολογία, η Ψυχολογία, η Πολ. Επιστήμη, η Οικονομική Επιστήμη κ. α.».
Και η Ελληνική επανέκδοση τονίζει:
α. Θεολογία
β. Κοινωνιολογία
γ. Νομική
δ. Οικονομική κ. α.
2. Η αναφορά ότι ο Πλάτωνας «Θεωρεί την ατομική ιδιοκτησία σαν «μέγιστο νόσημο» **διαγράφεται**.
3. Η φράση «κοινοκτημοσύνη επί της περιουσίας, συζύγου και τέκνων» **αντικαθίσταται** με την «κοινοκτημοσύνη των αγαθών».
4. Η παράγραφος του Κυπριακού βιβλίου που αναφέρεται για τις σχέσεις των τάξεων και την παραγωγή των αγαθών στην επανέκδοση **διαγράφεται**.
5. Στην Ελληνική επανέκδοση προστίθεται: «Αυξάνεσθε και πληθύνεσθε και κατακυριεύσατε της γης» κ.λπ...

Σχόλια

Δεν είμαστε υποστηρικτές της πλατωνικής θεωρίας. Γνωρίζουμε όμως πόσο οι έλληνες αρχαίοι φιλόσοφοι «υπέφεραν» από τους μεταγενέστερους, ιδιαίτερα στο μεσαιώνα.

Γνωρίζουμε την τύχη των κειμένων των Φυσικών Φιλοσόφων της Ιωνικής Σχολής.

Γνωρίζουμε ακόμα πόσο και αυτός ο Πλάτωνας προσαρμόστηκε στα δεδομένα της διδασκαλίας της «Ελλάδος των Ελλήνων Χριστιανών» και αν θέλετε και της μέχρι τώρα «Φιλελεύθερης» Νεο-δημοκρατικής.

Περιμένουμε όμως περισσότερο σεβασμό στην αλήθεια σήμερα.

Ο σεβασμός στην αλήθεια απαιτεί να ερευνηθεί το πώς και γιατί έγιναν τα όσα παραπάνω επισημάνσαμε.

Επιμένουμε ότι η εισαγωγή των μαθημάτων αποτελεί θετικό μέτρο.

Πιστεύουμε πως ήταν απαραίτητο και το μεταβατικό στάδιο που ακολουθείται.

Όμως πρέπει να προσεχτεί ιδιαίτερα ο κίνδυνος μήπως το νέο απορροφηθεί από το αναχρονιστικό - αυταρχικό - αντιδημοκρατικό και σταδιακό παλιό.

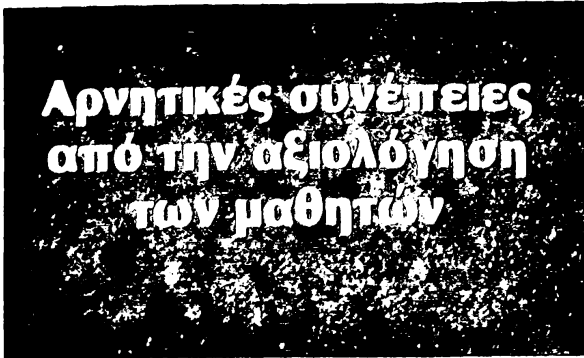
Άρης Κυριαζής

Υστερόγραφο.

Η επανέκδοση όπως είναι φυσικό καθυστερεί με αποτέλεσμα οι μαθητές να μην έχουν τα αντίστοιχα βιβλία.

Αν γινόταν ανατύπωση θα έφταναν στα σχολεία από καιρό και κύρια δεν θάχαμε...προσθαφαιρέσεις.

Μοιράστηκαν και φέτος οι έλεγχοι προόδου των μαθητών στα σχολεία της πόλης μας. Οι γονείς πληροφορηθήκανε μέσα από μια σειρά νούμερα για την επίδοση των παιδιών τους. Μια σειρά νούμερα, που βασίστηκαν σε προφορικές δοκιμασίες, ολιγόλεπτες εξετάσεις και πρόχειρα με ή χωρίς προειδοποίηση. Οι μαθητές ταξινομήθηκαν σε κατηγορίες: άριστοι, καλοί, μέτριοι, κακοί και μέσα από την ταξινόμηση αυτή προβάλλει η ανταγωνιστική όψη της σχολικής ζωής. Είναι γωνστό το έντονο ενδιαφέρον των γονέων για την επίδοση των παιδιών τους, ιδιαίτερα στα Λύκεια, μια και ο βαθμός σχετίζεται άμεσα με τις πανελλαδικές εξετάσεις.

Όμως όλο και πιο συχνά τελευταία στα σχολεία μας ακούγονται απόψεις σχετικές με την αναγκαιότητα της αξιολόγησης. Υπάρχουν πολλοί και είναι οι περισσότεροι που προτείνουν βελτίωση των χρησιμοποιημένων μεθόδων, ενώ άλλη υποστηρίζουν ότι οι διαδικασίες της αξιολόγησης δεν έχουν θέση στην εκπαίδευση. Αξίζει τον κόπο ν' αναλύσουμε τα επιχειρήματα των τελευταίων, μια και η θέση τους είναι λιγότερο γνωστή στους μη ειδικούς.

Το πρώτο πράγμα που αλλοιώνει η αξιολόγηση είναι η σχέση δασκάλου - μαθητή. Ο δάσκαλος παύει να είναι ο οδηγός του παιδιού τη γνώση και γίνεται ο κριτής των γνώσεών του. Εδώ γίνεται πρώτη αλλαγή του μαθητή. Αρχίζει να ενδιαφέρεται όχι για τη γνώση, αλλά για τα θέματα των εξετάσεων. Τί θα διαβάσει και πώς θα το μάθει προσδιορίζεται από το είδος των εξετάσεων. Δεν υπάρχει λόγος για εμβαθύνσεις, προεκτάσεις ή γενικεύσεις' η

ποιότητα της γνώσης έρχεται σε δεύτερο πλάνο και σε πρώτο πλάνο προβάλλει η γνώμη που έχει κάποιος άλλος γι' αυτήν.

Ο μαθητής παύει να έχει απορίες και φοβάται να ρωτήσει για να μην προδώσει την άγνοιά του. Η «άγνοια» είναι αμάρτημα και οι απορίες χαρακτηρίζονται σαν έξυπνες και σαν ανόητες. Ποιός θα τολμούσε μια «χαζή» ερώτηση; Η αντιστροφή αυτής της θέσης είναι να ρωτάει ο μαθητής, όχι επειδή δεν γνωρίζει την απάντηση, αλλά για να εντυπωσιάσει την τάξη και να κερδίσει το μεγάλο βαθμό. Η βαθμολογία αλλοιώνει τον χαρακτήρα του μαθητή μας χωρίς να το αντιλαμβάνεται και ο ίδιος. Ξεκίνησε το σχολείο γεμάτος απορίες και στο δρόμο έμαθε πως σημασία έχει η απομνημόνευση ορισμών, νόμων, ημερομηνιών και η ωραία παρουσίαση των γραπτών. Έμαθε να δουλεύει «σαν μαθητής» και όχι όπως θα έπρεπε. Στο τέλος όλοι είναι ευχαριστημένοι: οι μαθητές για τους βαθμούς, οι δάσκαλοι γιατί τα παιδιά έγραψαν και οι γονείς για την επίδοση των παιδιών τους.

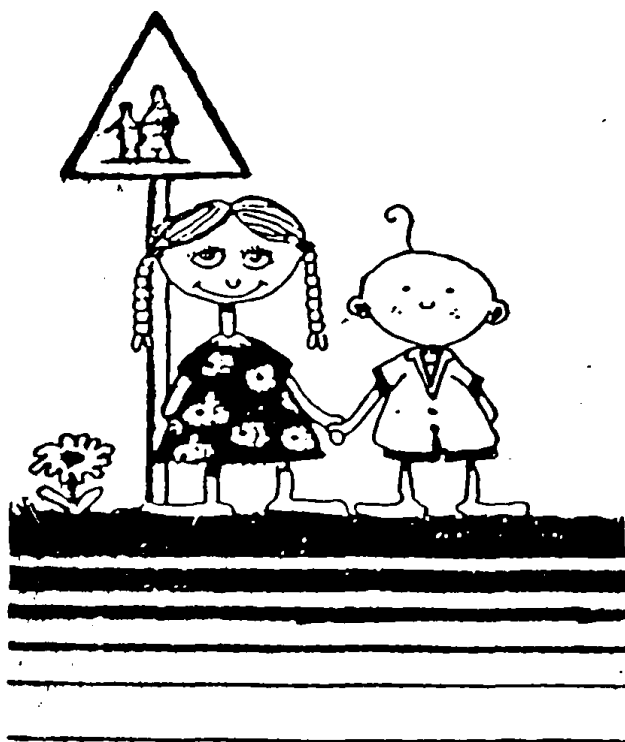
Οι εκπαιδευτικοί μας θέλουν να ξεχωρίζουν την απόδοση των μαθητών τους και την συμπεριφορά τους. Πολλοί το κατορθώνουν. Όμως σ' όλους μας είναι γνωστές περιπτώσεις που ο βαθμός χρησιμοποιήθηκε σαν μέσο καταπίεσης και συμμόρφωσης προς ορισμένα πρότυπα συμπεριφοράς. Οι ήσυχτοι μαθητές ήταν ανέκαθεν τα καλά παιδιά του σχολείου. Οι μαθητές μας γρήγορα αντιλαμβάνονται τις σχέσεις συμπεριφοράς και βαθμολογίας και αρχίζουν να υποκρίνονται. Οι απόψεις του δασκάλου δεν χρειάζεται ν' αμφισβητηθούν. Ο δάσκαλος αυθεντία γεννιέται και ανοίγει ο δρόμος του αυταρχισμού.

Σ' ένα τέτοιο σχολείο η διαφορετική απάντηση, η πρωτότυπη σκέψη είναι αμφίβολο αν έχουν θέση. Οι «πάντες» πρέπει να σκέφτονται όπως επιβάλλει το συνήθως κακογραμμένο σχολικό εγχειρίδιο.

Όλα αυτά βεβαίως δεν βοηθούν στην ωριμανή και στην ανάπτυξη της προσωπικότητας των μαθητών και ασφαλώς είναι λυπηρό τα ωραιότερα χρόνια για μάθηση να χάνονται στο κυνηγητό των βαθμών.

Με τη διανομή των ελέγχων οι μαθητές κατατάσσονται σε κατηγορίες: άριστοι, καλοί,

μέτριοι. Στις ψηλές θέσεις ο συναγωνισμός είναι οξύς. Η συνεργασία και η φιλία δοκιμάζονται μπροστά στον μεγάλο συναγωνισμό.

Ταυτόχρονα ο καλός βαθμός δημιουργεί υποχρεώσεις και αισθήματα αυτοπεποίθησης. Η βαθμολογία λειτουργεί πλέον σαν μέσον ενίσχυσης των καλών μαθητών, μια και η επιτυχία ενισχύει την επιτυχία. Από την άλλη μεριά οι «κακοί» μαθητές φέρνοντας το βάρος της αποτυχίας συνεχίζουν κατά κανόνα από αποτυχία σε αποτυχία. Πολλές φορές βλέπουν φίλους να τους εγκαταλείπουν, μια και υπάρχουν γονείς που παροτρύνουν ή επιβάλλουν στα παιδιά τους να μη σχετίζονται με συμμαθητές τους με πολύ μικρή βαθμολογία.

Ακόμη με τη συνεχή αξιολόγηση ενσταλάζεται στη σκέψη του μαθητή η ιδέα ότι όλες οι αξίες, τα πάντα είναι «μετρήσιμα» ακόμη και η φαντασία, τελικά ο ίδιος ο άνθρωπος. Ότι δεν μετρείται είναι δευτερεύον και ταυτόχρονα απειλητικό.

Η σχολική πραγματικότητα επιθεβαιώνει καθημερινά τα παραπάνω. Μαθήματα σαν τη μουσική, ζωγραφική, τεχνικά χαρακτηρίζονται

σαν δευτερεύοντα. Σπάνια γονιός ανησύχησε για την κακή απόδοση των παιδιών του στα μαθήματα αυτά. Όλοι τους ζητούν, από το νηπιαγωγείο σχεδόν, περισσότερα μαθηματικά και ελληνικά.

Πίσω από την αγωνία αυτή είναι ολοφάνερο πως κρύβονται οι καλές θέσεις του Πολυτεχνείου, της Ιατρικής Σχολής και κάποιων Πανεπιστημιακών σχολών. Έτσι στην πατρίδα μας ο νέος γίνεται μηχανικός από «ταλέντο» και δάσκαλος ή υδραυλικός από ανάγκη. Μόνο όσοι ζουν το δράμα των εφήβων μας κάθε χρόνο γνωρίζουν το άγχος και τα νευρωτικά συμπτώματα που δημιουργούν οι εξετάσεις.

Ακόμη πολλοί αμφισβητούν την αξιοπιστία και την εγκυρότητα της αξιολόγησης, διότι οι εκπαιδευτικοί δεν συμφωνούν στη διόρθωση των γραπτών. Παρατηρήθηκαν μάλιστα τόσες διαφορές που οι Γάλλοι –μετά από σχετική έρευνα– αναρωτήθηκαν αν πρέπει να κάνουν εξετάσεις, αφού ένα μεγάλο μέρος αυτών που εισάγονται στα πανεπιστήμια θα ήταν διαφορετικό με άλλους διορθωτές.

Η πιο σφοδρή κριτική κατά της σχολικής αξιολόγησης ασκείται από τη μεριά εκείνων, που υποστηρίζουν πως σχολικές αποτυχίες αποτελούν έμμεσο τρόπο κοινωνικής επιλογής. Δεν είναι καθόλου κοινωνικά ουδέτερες και αξικρατικές και προωθούν τα παιδιά ορισμένων τάξεων, αφού «περιορίζονται στο να καταγράφουν τ' αποτελέσματα της πρώτης αγωγής, δηλαδή των μορφωτικών προνομίων, που παίρνει το άτομο από την οικογένεια, όταν αυτή ανήκει σε ψηλά κοινωνικά στρώματα».

Ασφαλώς η κατάργηση της αξιολόγησης συνοδεύεται από ριζικές αλλαγές στην κοινωνία μας.

Όμως το εξεταστικό έχει απογυμνώσει και συρρικνώσει όλη την εκπαίδευση μας από κάθε ζωντάνια και δημιουργικό προβληματισμό.

Είναι καιρός πλέον ν' απαντήσουμε στο ερώτημα αν τα σχολεία μας είναι μηχανές παραγωγής πτυχιούχων ή χώρος ζωής και δημιουργικής δουλειάς μαθητών και δασκάλων.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ: Κρίση, (α)διέξοδο και αριστερά

Για να προσεγγίσουμε σωστά το πρόβλημα Πανεπιστήμιο θα πρέπει να απαντήσουμε στο ερώτημα, τι είναι αυτό το Πανεπιστήμιο; Και η σημαντικότητα του θα καταδειχθεί από τη σχέση του με τις κοινωνικές δομές, και με όλες τις ιδεολογικές και πολιτικές συσχετίσεις που αυτές συνεπάγονται.

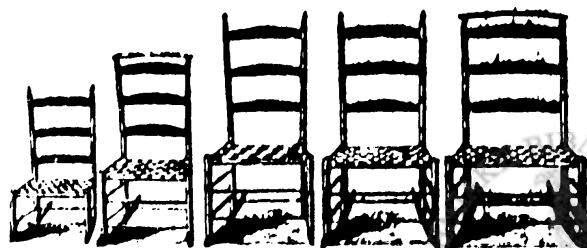
Έτσι αν δούμε το Πανεπιστήμιο μέσα στον καπιταλιστικό σχηματισμό της Κοινωνίας μας δεν είναι παρά ο ιδεολογικός μηχανισμός παραγωγής και αναπαραγωγής της κυρίαρχης ιδεολογίας παίζοντας τον σημαντικό του ρόλο στον κοινωνικό καταμερισμό εργασίας. Και αυτό στα απλά ελληνικά σημαίνει ότι «κατασκευάζει επιστήμονες» – με κάποιο στάνταρτ τιράζ πτυχιούχων – που με την ειδική γνώση που διαθέτουν θα αναπαράγουν και θα διευρύνουν το καταναλωτικό κύκλωμα, καθώς και με την «υψηλή» τεχνική της Εξουσίας που γνωρίζουν, θα εξασφαλίσουν τον τρόπο διύθυνσης των πολλών από τους λίγους (κοινωνικές επιστήμες).

Σ' αυτή την συνοπτική αλλά και ωμή λειτουργία του Πανεπιστημίου, όπου το Αστικό Κράτος βρίσκει μία πολύ πρόσφορη ιδεολογική βιτρίνα που κρύβει το σκοταδιστικό και κατασταλτικό του προσωπείο και προκαλεί την κοινωνική συναίνεση με την δήθεν πρόσβαση του από τα λαϊκά στρώματα, σ' αυτό ακριβώς το Πανεπιστήμιο θα μπορούσε να αντιστοιχεί εναλλακτικά μια άλλη πορεία για μια άλλη Κοινωνία, σε μια Κοινωνία με αυτοδιαχειριζόμενο Σοσιαλισμό όπου θα πρέπει να αρνηθεί τον σημερινό του ρόλο, να ΑΝΟΙΞΕΙ στην Κοινωνία οπότε σε συνθήκες της όλο και περισσότερο κοινωνικοποίησης της παραγωγικής διαδικασίας να γίνει η αναφορά της κοινωνικής, πολιτικής και ιδεολογικής διεργασίας και την τύχη του οποίου θα ΑΥΤΟΔΙΑΧΕΙ-

ΡΙΖΟΝΤΑΙ οι εργαζόμενοι μέσα κι έξω απ' αυτό μέχρι την κατάργησή του. Δηλ. τελικά ΝΑ ΚΑΤΑΡΓΗΘΕΙ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ. Γιατί τότε ακριβώς θα μοιράζεται ο «κοινωνικός προλετάριος» όσον το δυνατό περισσότερο ισόμετρα την συσσωρευμένη κοινωνική πολιτική και ιδεολογική γνώση δηλ. αυτό που πολύ απλά ονομάζουμε επιστήμες – τέχνη, γιά το δικό του συμφέρον.

Αλλά όλα αυτά βέβαια ίσως θεωρηθούν οι οραματισμοί του «περιθώριου» – έτσι βολεύονται μερικοί να το λένε, αλλά φτύστε τους για το κοινωνικολογικό τους ενδοκρινολόγημα, του αταξικού τάχα μου περιθώριου, γιατί «εν έτει» 1983 άλλα πολλά και φοβερά συμβαίνουν.

Σε συνεχώς ωριμαζόμενο καπιταλιστικό σχηματισμό με πολιτική επικυριαρχία του ΠΑΣΟΚ που έχει συμπαρασύρει μαζί του τους κύριους αρμούς της κοινωνικής και πολιτικής συναίνεσης δηλ. τα κόμματα της πρώην δημοκρατικής αντιπολίτευσης και τα συνδικάτα, ερχόμαστε να ασχοληθούμε με το Πανεπιστήμιο όπου ισχύει ο θεσμικός νόμος του '32, ο οποίος για τα δεδομένα της τωρινής Νεοληνικο - Καπιταλιστικής Κοινωνίας είναι αναχρονιστικός μη μπορώντας να αντιμετωπίσει τις σύγχρονες ανάγκες, ενώ αντιμετώπιζε πολύ καλά τις ανάγκες του καιρού του, και που κουβαλάει μαζί του όλα τα συντηρικογενή του θεσμού της έδρας, της αυθεντίας του καθηγητή και της καρεκλοκρατίας των ανικάνων, πράγματα δηλ. που είχαν κάνει να φανεί η κρίση του Πανεπιστημίου δηλ. το ξέκομμα από τις παραγωγικές σχέσεις και μέσα από τις αντιφάσεις αυτής της κρίσης φάνηκε πολύ καθαρά και ο ιδεολογικός του ρόλος σαν μηχανισμού, όπως αναφέραμε στην αρχή, και είχε μπει και το πρόβλημα της ΠΑΛΗΣ μέχρι την κατάργησή του.

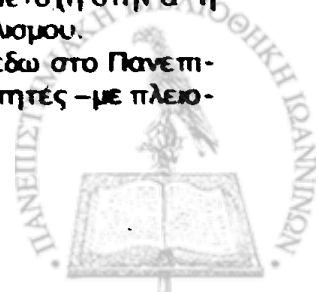
Και εδώ ακριβώς είναι η ουσία του προβλήματος. Αντί το ΠΑΣΟΚ να αναδείξει την κρίση, να οξύνει τις αντιθέσεις και να προσανατολίσει το πανεπιστήμιο προς την πορεία που αναφέραμε παραπάνω μέσα από την αυτοδιαχείρησή του στην οπτική της συνολικής αλλαγής της Κοινωνίας, έρχεται (αυτό άλλωστε καθορίζεται και από την φύση του, σαν αστική εναλλακτική πολιτική λύση) να ΚΟΥΚΟΥΛΩΣΕΙ τις αντιθέσεις που το εμφανίζουν σαν ιδεολογικό μηχανισμό και να προσταξεί ένα θεσμικό πλαίσιο, τον περιβητο «Νομο-πλαίσιο για τα ΑΕΙ», που στηρίζεται μόνο στην αντίθεση του με τον παλιό νομο του '32 σαν ιστορικό-συγκυριακά αναγκαία για τις τωρινές συνθήκες, δηλ. πρόκειται για έναν ΑΣΤΙΚΟ - ΕΚΣΥΧΡΟΝΙΣΤΙΚΟ νόμο-πλαίσιο. Αυτός ο εκσυγχρονιστικός νόμος-πλαίσιο, σε αντίθεση με τον παλιό νομο του '32 ο οποίος προέβλεπε σαν κυρίαρχη κατηγορία μόνο τους καθηγητές με τα προνόμια που τους εξασφαλίζε, δευτερεύει την κυρίαρχη κοινωνική κατηγορία με όλους τους διδασκαστούς. Έτσι πολιτικά επικυρίαρχος είναι ο χαζοχαρούμενος τεχνοκράτης που είναι το ΟΡΑΜΑ του εκσυγχρονισμού και επενδύεται με τα ιδεολογήματα της αξιοκρατίας, σκάνοντας την απολυτή αυταρχία του στην έρευνα (ίσως το μόνο καλό θα είναι να οξύνει την αντίθεση μεταξύ πνευμα-

τικής και χειρωνακτικής εργασίας) και γίνεται ο φορέας της εντατικοποίησης στην εκπαιδευτική διαδικασία την οποία θα πληρώσουν οι φοιτητές ώστε σαν «αλίπεροι» επιστήμονες να μπορούν να παράγουν «αφθονά» καταναλωτικά αγαθά, οπότε παραμένει έτσι ΑΘΙΚΤΟ ΠΑΛΙ το πρόβλημα ποιος παράγει για ποιόν, δηλ. παραγωγής - κατανάλωσης, δηλ. Κεφάλαιου-Εργασίας.

/ Σ' αυτό τον νόμο-πλαίσιο συναίνουν και όλες οι δυνάμεις της παραδοσιακής «αριστεράς» (ΚΚΕ, ΚΚεσ) που δεχονται τον αστικό εκσυγχρονισμό επειδή φοβούνται το σοσιαλιστικό όραμα, και επειδή ακριβώς θα αναδειχθούν σε ιστορικό διαμορφωτή του οι μαζές αρνούνται την κοινωνική αποτελεσματικότητα της αυτοδιαχείρισης στην πράξη, συναίνουν τελικά στο αστικό παιχνίδι και μπλέκονται στη λογική της συμμετοχής και συνδιαχείρισης, μετρούν τα «κουκιά» τους για να ελέγξουν τα όργανα της συνδιαχείρισης αποκονονται από το κίνημα το οποίο και απονεκρώνουν - και ιδιαίτερα σήμερα στη φάση της αποτελμωσής του - και το μόνο που τους μένει να στέλνουν τηλεγραφήματα επιτυχίας η συλληπητήτων όπως στους κ.κ. Απανθρώπων και Καριμαστήγιο. Κι επιπλέον διαφυλάσσουν την κοινωνική ισορροπία στο πανεπιστήμιο στηριζόμενοι στο οικονομικό - συντεχνιακό πνεύμα των κυρίαρχων τεχνοκρατών.

Μετά από όλα αυτά, τώρα αποδειχνεται πραγματικά επικαιρο αυτό που λέει ο Πουλιαντζας ότι: «στο μηχανισμό μπορείς παρεμβαίνοντας να διαφοροποιείς τους φορείς του αλλά για να σταματήσει να υπάρχει σαν τέτοιος θα πρέπει να γκρεμιστεί» (για τον Γκραμσι). Αλλά και στην αριστερή μαρξιστική διδασκαλία αν ανατρέξουμε βλέπουμε ότι σε περιοδο αποτελμωσής του κινήματος προσπαθούμε να πετύχουμε πρώτα και κυρία την αυτονομία του, την τάξη του αυτονομία κάνοντας το κανό με όρους μαζικού κινήματος που θα παλέψει ριζικά το παλιό και θα φέρει το κανούργιο, και όχι να γίνεται στόχος μας η συνανέση με την συμμετοχή στην α- ή β- μεταρρύθμιση του καπιταλισμού.

Πάνω σ' αυτή τη λογική, εδώ στο Πανεπιστήμιο Γιαννίνων, είδαν οι φοιτητές - με πλειο-

ΙΡΩΤΑ
 ΠΡΟΣΕΛΥΤΗΣΗ - ΤΠΟΡΓΩΣΙΑ ΤΥΠΟΥ 11, ΤΗΛ. 23.677 Τ.Π.Α.
 χωρίς εξεργία πρόεδρο!

**Η ΒΟΥΛΗ Θ' ΑΣΧΟΛΗΘΕΙ
 ΜΕ ΤΑ ΣΥΜΒΑΝΤΑ
 ΣΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ**

- Βουλιαστών της Ν.Δ. - Σ.Δ. Βιόλκων της
 Ιατρικής Σχολής του ΠΑΣΟΚ - Αντ.

ψηφία των ανεξάρτητων και αυτόνομων φοιτητών - το αδιέξοδο της συνδιαχείρισης και βάζουν το ζήτημα -παίρνοντας απόφαση στη Γενική Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής- πρώτα και κύρια απόρριψης του νόμου ο οποίος δεν τους ενδιαφέρει εάν είναι καλλίτερος τεχνοκρατικά απ' αυτόν της Δεξιάς αλλά επειδή ακριβώς δεν εμφανίζει κάποιες αντικαπιταλιστικές κατευθύνσεις και απαιτούν το άνοιγμα των διαδικασιών των νέων οργάνων του Πανεπιστημίου (και με δικαίωμα λόγου για τους Παρατηρητές) σπάζοντας την στεγανότητά τους. Στο μεταξύ φοιτητές και επιστημονικοί συνεργάτες διαλύουν την Γ. Συνέλευση του Χημικού Τμήματος επειδή γίνεται με κλειστές διαδικασίες. Για το ίδιο ζήτημα προσπαθούν να διαλύουν οι καθηγητές την Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής και μη κατορθώνοντας το αποχωρούν. Οι απομειναντες εξέλεξαν κατά τα γνωστά πρόεδρο του Τμήματος επιστημονικό συνεργάτη.

Κι εδώ θα πρέπει να δώσουμε ιδιαίτερα προσοχή στα γεγονότα για να αποκαλυφθεί η στάση του Δεξιού Τύπου της πόλης και της Αθήνας καθώς και η στάση της συναινετικής «αριστεράς». Ο Δεξιός τύπος καταγγέλει τα γεγονότα σαν αναρχία, στα ΑΕΙ, χάβρα των παρανόμων κ.λπ. αλλά και αυτός δεν κάνει παρά αντιπολίτευση στο αστικό παιχνίδι που υπηρετεί στο ακέραιο. Γιατί ενώ το ΠΑΣΟΚ και

η ΝΔ για το ίδιο αστικό παιχνίδι ενδιαφέρονται με κάποιες βέβαια διαφοροποιήσεις, αντιπολιτευόμενοι μπροστά στους ψηφοφόρους τους (αυτό είναι η Κοινοβουλευτική Δημοκρατία) για το ποιός είναι ο καλλίτερος εκφραστής τους, στηριζόμενοι πάντοτε σε κάποιες ιδιαίτερες αστικές ή μικροαστικές κατηγορίες με συγκεκριμένα συμφέροντα (άλλωστε έχουν κι αυτοί αντιθέσεις μεταξύ τους), βγαίνουν οι Δεξιοί να καταγγείλουν τον νόμο, όντας εκφραστές των καθηγητών (οι οποίοι θεωρούν ότι θίγονται από τον νέο νόμο πλαίσιο όταν αποφασίζουν για την τύχη του Πανεπιστημίου μαζί με άλλους που δουλεύουν ή φοιτούν μέσα σ' αυτό, έστω και με πολύ μικρά ποσοστά συμμετοχής!!!) σαν όχι τεχνοκρατικό και εκσυγχρονιστικό όπως το βάζουν οι φοιτητές αλλά σαν απαράδεκτο που επιτρέπει τέτοια ΑΙΣΧΗ!!! κ.λπ. κ.λπ., με σκοπό την διατήρηση της χρεοκοπίας του καθηγητικού κατεστημένου. Άλλωστε έναν τέτοιο νόμο ίσως και χειρότερο, πρότειναν και αυτοί οι ίδιοι. Αλλά και από την πλευρά της συναινετικής «αριστεράς» που έχουν και αυτοί την αντίληψη του ραφιναρισμένου εκσυγχρονισμού με εργατική παράδοση δεν ανέδειξαν προφανώς το αίτημα της πλειοψηφίας (για απόρριψη του νόμου - ανοιχτές διαδικασίες) αλλά αντίθετα το χτύπησαν στην Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής, και με την τροπή που παίρνουν τα γεγονότα -που άλλοι πάλεψαν και με άλλη λογική τα

ΙΡΩΤΑ ΝΕΑ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΙΣ

Ανορθωτικοί φοιτητές υπερέχουν τις διαδικασίες με επίκεντρο ομοσπονδία

Η ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΜΑΣ ΔΕ ΔΙΟΙΚΕΙΤΑΙ

Η πόλη μας ΔΕ δέχεται επαναστάτες και ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΕΙ

Προσδοκώμενος: Η λύση είναι!

ανέδειξαν— παρεμβαίνουν για να τα ΚΟΥ-ΚΟΥΛΩΣΟΥΝ «προοδευτικά» προβάλλοντας το δικό τους αίτημα για συνδιαχείριση και έλεγχο των οργάνων και προχωρούν μετά την αποχώρηση των καθηγητών σε εκλογές για να ψηφίσουν το «δικό» τους πρόεδρο του Τμήματος. Κι εδώ μάλλον πέφτουν στη «λούμπα» και οι ανεξάρτητοι φοιτητές που παίρνουν μέρος στις εκλογές που δεν σημαίνει παρά επιβεβαίωση της συνδιαχείρισης και αποδοχής του νόμου-πλαίσου, δηλαδή βοήθησαν στο να δοθεί η ευκαιρία «νίκης» της συναιτητικής «αριστεράς» και το δικό τους αίτημα να μην αναδειχθεί κυρίαρχα σ' αυτή τη φάση.

Αλλά οπωσδήποτε αυτές οι φοιτητικές δυνάμεις είναι η μαγιά για την αριστερή διέξοδο από τη κρίση και μέσα από την νέα δημιουργημένη κατάσταση θα ξεπηδήσουν πολλαπλασιασμένες οι αντιφάσεις και με την συνειδητοποίηση από την μεριά τους ότι σ' αυτή την πορεία που άρχισαν, προώθησης της ρήξης, μόνοι τους θα είναι και ότι απέναντι στις δυνάμεις της αστικής διαχείρισης και της «αριστεράς» συναίνεσης θα ισχύει ο στίχος του Τ. Σινόπουλου που αναφέρει στο «Χρονικό»: «Όσες φορές και να τον πεις μούτρο η πράξη του πολλαπλασιάζεται».

Θέμης Μπόκαρης

Ψιλον / βιβλία
 Σολωμού 16, Αθήνα 148, τηλ. 3638257

δοκίμια·μελέτες

ΑΡΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΕΞΩ ΑΠ' ΤΑ ΔΟΝΤΙΑ	ΔΟΚΙΜΙΑ 1937 - 1975
	

Ψιλον / βιβλία

**ΜΑΝΩΛΗΣ
ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ
ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΙ
ΝΕΑ ΠΟΙΗΣΗ**

**ΤΖΟΡΤΖ
ΟΡΤΟΥΕΛ
ΤΕΣΣΕΡΑ
ΔΟΚΙΜΙΑ 1940-56**

**ΜΑΝΩΛΗΣ
ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ
Η ΓΑΣΤΡΗ ΣΥΝΕΙΔΗΤΗ
ΤΟΥ Κ. ΒΑΡΝΑΛΗ**

**ΑΝΔΡΕΑΣ
ΜΠΡΕΤΟΝ
ΥΠΕΡΡΕΑΛΙΣΜΟΣ
ΚΑΙ ΣΟΦΙΣΤΙΚΗ**

**Σοσιαλιστική κυβέρνηση
«Εσύ 'σαι η αιτία που πονώ
και υποφέρω...»**

«... Σε λαϊκή καθότανε
ο χάρος και πουλιότανε
και μια γρηά, καλή γρηά
του αγοράζει δυό κιλά...»

Το καλάθι της νοικοκυράς που τριγυρούσε
στη λαϊκή, ανάμεσα στις τιμές των κρεμυδιών
και του λάχανου, φορτώθηκε χιλιάρικα...

Χριστούγεννα '82

Πρωτοχρονιά '83

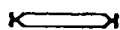
Ανάθεμα στο χρόνο που περνάει τόσο γρή-
γορα. Αναθεματισμένα πασχαλόγιορτα που
φεύγετε κι έρχεστε σε χρόνο μηδέν.

«Εγώ σου λέω σ' αγαπώ
κι εσύ πουλάς ομίχλη...»

Κουβεντιάζεις με το ΣΕΒ και βγάζεις συμπερά-
σματα για την πατριωτική συνείδηση του
Έλληνα Καπιταλιστή!

- Φίλε Αντρέα, σοσιαλιστή!

Σ' αγαπάω, μ' ακούς;

Τί άγιος Βασίλης κι αυτός φέτος!

Μαυριδερός και με κελεμπία, μάλλον Σαουδά-
ραβας. Μας ήρθε με καινούριες τιμές στα
καύσιμα, μ' ανατιμήσεις, φόρους, νομοσχέδια
φορολογικά. Μας φλόμωσε στα δώρα.

«Τί να τα κάνω τα λεφτά
όταν δεν έχω φράγκο,
τί να το κάνω τ' όχημα
μετά από τέτοιο τράκο...»

Κει που φτάσανε οι φόροι, οι τιμές και τα

καύσιμα μόνο τα στρατιωτικά και τα υπουργι-
κά οχήματα θα κυκλοφορούν σε λίγο στους
δρόμους.

«Γυναίκες τρελλές, σοσιαλιστικές,
που πρώτα κάνουν όρκους
κι ύστερα ξεχνούν...»

(Τώρα που καταργήθηκε η λογοκρισία η τσό-
ντα πάει σύννεφο...)

Μετά την υποτίμηση της δραχμής είναι σίγου-
ρη η αναθέρμανση της οικονομίας, η αναδό-
μηση των εισαγωγών κι η λιτότητα στις πλά-
τες των μικρο-μεσαίο-μεγάλων.

Ο Έλληνας μετανάστης τραγουδάει στο
σταθμό του Μονάχου:

«Το ψωμί της ξενιτιάς είναι πικρό
το νερό της θολό και το στρώμα σκληρό.
Τα λεφτά που αποχτάς τα θλαστημάς
υποφέρεις, πονάς,
τα μετράς, τα ξαναμετράς, λιγότερα τα βρί-
(σκεεις

ψεύτρα ξενιτιά, τα παλικάρια παίρνεις.
Μάγισσα κακιά που τα λεφτά μαγεύεις.
Βγάζεις μian απόφαση κι όλο τα λιγοστεύεις.

**«Τί γυρεύω εγώ σ' αυτούς τους
βάλτους;
Ακρίτες ξαγρυπνούν στα σύνορα
του κράτους».**

Αντρέα μου, πεθύμησες το Παρίσι και πήγες
να το δεις; Τί γυρεύεις εσύ ανάμεσα στους
δεξιούς σοσιαλδημοκράτες;

Κοτζάμ αρχηγός σοσιαλιστικής κυβέρνησης;
ακόμα και στο μετρό της Μόσχας οι εργάτες
που πάνε στη δουλειά το πρωί πληρώνουν
εισιτήριο, Σε καθεστώς όμως προωθημένου
σοσιαλισμού η μετάβαση είναι δωρεάν!!!

Άσχετα αν στην επιστροφή σου παίρνουν
πίσω όλη τη ΑΤΑ του μεροκάματου για το
εισιτήριο.

«Εμείς με τραμ πηγαίναμε
και άλλοι με κουρσάρες...»
Αυτό θα πει σοσιαλισμός.

Κωστής Φωτεινός

Θέατρο

Εμείς θέλουμε να βοηθήσουμε τον ΟΗΘ να ξεπεράσει κάποια προσωρινά οικονομικά προβλήματα αλλά κυρίως να αποτελέσουμε τον πυρήνα των καλλιτεχνών που θα βοηθήσει να επαναπροσδιοριστούν οι σχέσεις του οργανισμού με τους συντελεστές της καλλιτεχνικής παραγωγής.

Η σύνθεση του θεατρικού πυρήνα είναι μωσαϊκό ως προς την πολιτική τοποθέτηση, έχει όμως κοινή θεατρική ιδεολογία και βασίζεται στην αλληλοεκτίμηση των μελών του (ανθρώπινη και καλλιτεχνική) που δεν κατακτήθηκαν με α – πριόρι συμφωνίες αλλά μέσα από τη συνεργασία που είχαμε στον ΟΗΘ.

Πιστεύουμε στη συλλογική δράση των ανθρώπων, ο ΟΗΘ είναι ένας τέτοιος φορέας, όμως παράλληλα τη Δημοκρατική δομή του η κατάληξη ήταν η ανάπτυξη εργοδοτικής σχέσης.

Η ευθύνη γι' αυτή την κατάληξη δε βαραινεί αποκλειστικά τα μέλη των οργάνων (παλαιότερων και τωρινών), αλλά και εμάς τους ηθοποιούς.

Πιστεύουμε ότι αυτή η κατάσταση δεν πρέπει να συνεχιστεί. Ο τρόπος συνεργασίας που σας προτείνουμε παρακάτω μπορεί να μην είναι ο ιδανικός, αλλά νομίζουμε ότι εξασφαλίζει: α. Μιά πολύ πιο καλή συνεργασία των εκλεγμένων οργάνων με τους συντελεστές της καλλιτεχνικής παραγωγής και β. τη συνεχή Θεατρική δραστηριότητα ανεξάρτητα από επιχορηγήσεις τρίτων.

Προτείνουμε λοιπόν ως προς το ρεπετόριο και τους έκτακτους Καλλιτεχνικούς συνεργάτες (σκηνοθέτες, σκηνογράφους, μουσικούς κ.λπ.) τα εξής:

1. Ο Θεατρικός πυρήνας θα προτείνει στην καλλιτεχνική επιτροπή τριπλάσιο αριθμό έργων από το ετήσιο ρεπετόριο. Και από αυτά θα αποφασίζει η ΚΕΘ. Το ίδιο ισχύει και για σκηνοθέτες - σκηνογράφους και μουσικούς. Στόχος μας είναι να δοθεί η ευκαιρία και σε νέους καλλιτέχνες να προσφέρουν στη συλλογική δουλειά του θεάτρου στο συγγραφικό - σκηνοθετικό - σκηνογραφικό - μουσικό - ερμηνευτικό και χορευτικό τομέα.

2. Τους νέους ηθοποιούς επαγγελματίες ή ερασιτέχνες τους επιλέγει ο Θεατρικός πυρήνας ομόφωνα. Ως προς την οικονομική σχέση του πυρήνα με τον οργανισμό αποκλείεται η υπαλληλική και κερδοσκοπική από τη μεριά του θεατρίνου πυρήνα.

**Γιάννακόπουλος Δημήτρης
Δημητρούλιας Δημήτρης
Καρατάσος Νίκος
Τζέρμπος Γιώργος**

Η παραπάνω πρόταση υποβλήθηκε στο Δ.Σ. και την ΚΕΘ του ΟΗΘ, βλέπουμε πως δίνει τη δυνατότητα μιας δημιουργικής διεξόδου απ' την κρίση. Μιάς διεξόδου που όμως προϋποθέτει την αλλαγή του γενικότερου κλίματος του οργανισμού και πρώτα απ' όλα την απελευθέρωση του απ' τις κομματικές παρεμβάσεις, στην αντικατάσταση του απλό κομματικά σκεπτόμενου ψηφοφόρου σε μέλος που θα συμμετέχει ενεργά στην πολιτιστική παραγωγή και δεν θα είναι απλός θεατής ή ούτε και θεατής.

Η παραπάνω πρόταση βοηθάει στον επαναπροσδιορισμό της σχέσης του ΟΗΘ με το Κράτος. Η σχέση αυτή, αν και τα τελευταία χρόνια έλυσε το έντονο οικονομικό πρόβλημα του οργανισμού, τον αποδυναμώσε κάνοντάς τον να βλέπει το Κράτος σαν Προστάτη και να στηρίζεται στην οικονομική του επιχορήγηση και όχι στις δικές του δυνάμεις. Αποτέλεσμα αυτής της αποδυναμώσης είναι η αδυναμία του ΟΗΘ να παρουσιάσει έργο σήμερα που το υπουργείο δεν τον επιχορηγεί. Η επιχορήγηση πιστεύουμε πως είναι υποχρέωση του κράτους που όμως δεν πρέπει να αλλοιώνει την φυσιογνωμία του οργανισμού.

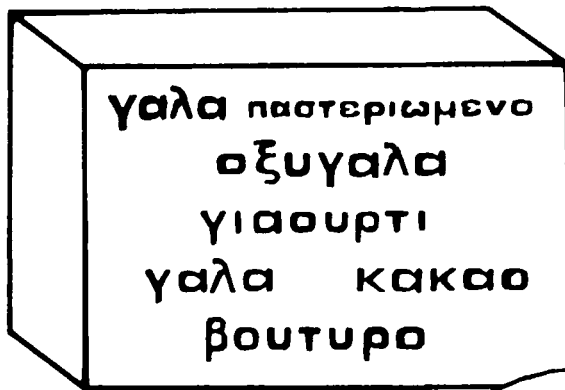
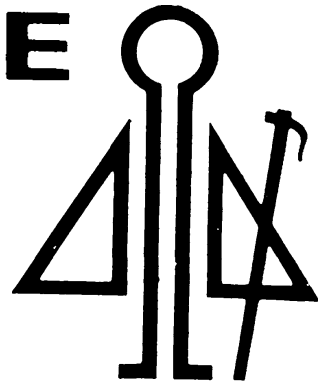
Η πρόταση των παραπάνω ηθοποιων που δούλεψαν και αγάπησαν τον ΟΗΘ μπορεί να εφαρμοστεί και με περισσότερες από μια ομάδες που θα τις επιλέγει η Καλλιτεχνική Επιτροπή Θεάτρου και θα αποφασίζει μαζί τους - είτε όπως προτείνουν οι ηθοποιοί είτε με άλλο τρόπο- για το ρεπετόριο και τους συντελεστές.

Σ. Μ.

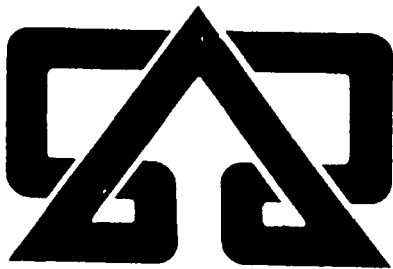
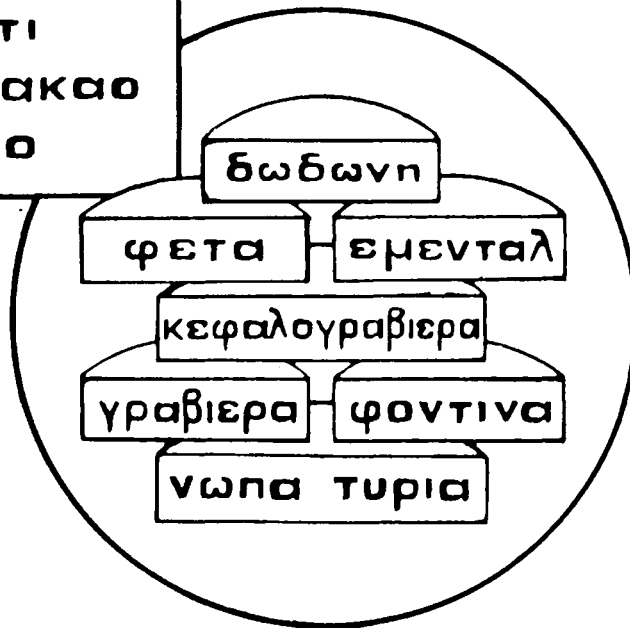
ΔΩΔΩΝΗ ΑΕ

προϊοντα
γαλακτος

μεταξυ
των πρωτων

τα
πρωτα

ΔΩΔΩΝΗ ΑΕ

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ
ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

7^η ΧΛΜ ΕΘΝ ΟΔΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ-ΗΓΟΥΜ/ΤΣΗΣ
ΤΗΛ 0651-61244-61256-61493-61388

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Υγράμματα

Ο έβδομος μέσα σε 25 μέρες

Στρατιώτη αυτοκτόνη στον Έβρο

Καταγγελίες για τις αυτοκτονίες στο Στρατό

ΥΠΟΒΙΒΑΙΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ ΛΕΕΙ Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΠΡΟΣΑΝ ΑΔΕΙΑ ΝΑ ΔΕΙ ΤΗ ΜΗ

Γιατί αυτοκτονούν οι φαντάροι

Γιατί «Εκεί που σταματάει η Λογική, αρχίζει ο Στρατός». Αρχίζει το «Στραβάδια θα πήξετε». Αρχίζει το «Απαγορεύεται το βάδην, επιτρέπεται το τροχάδην». Αρχίζει το «Τιμωρείται πας γογγυσμός ή αυθαδής λόγος». Αρχίζει η «Αποψίλωση». Αρχίζει η «εκπαίδευση στο Μεγάλο Σχολειό» της ισοπέδωσης, του γλυψίματος, του χαφιεδισμού, της τυφλής υποταγής στην κάθε Εξουσία.

ΓΙΑΤΙ ΑΥΤΟΚΤΟΝΟΥΝ ΟΙ ΦΑΝΤΑΡΟΙ;

Γιατί ζουν μέσα σε άθλιες συνθήκες, απομονωμένοι πολλές φορές στις εξορίες του Έβρου και των νησιών, με λιγοστές μέρες άδειας που εξαρτώνται από τα κέφια του κάθε καραβανά, με τον καθημερινό φόβο της φυλακής και του Στρατοδικείου πάνω από το κεφάλι τους, κι όλα αυτά για δυό ολόκληρα χρόνια.

ΓΙΑΤΙ ΑΥΤΟΚΤΟΝΟΥΝ ΟΙ ΦΑΝΤΑΡΟΙ;

Γιατί τους φακελλώνουν, γιατί τους παρακολουθούν, γιατί τους καρφώνουν. Γιατί σε κάθε έξοδο έχουν πίσω τους την ΕΣΑ. Γιατί τους απαγορεύουν να διαβάζουν εφημερίδες, τους απαγορεύουν να λένε ανοιχτά αυτό που σκέφτονται, τους απαγορεύουν να σκέφτονται. Γιατί τους απαγορεύουν να είναι άνθρωποι.

ΓΙΑΤΙ ΑΥΤΟΚΤΟΝΟΥΝ ΟΙ ΦΑΝΤΑΡΟΙ;

Γιατί ο φαντάρος δεν έχει σπίτι - παρέα - γκόμενα - περιβάλλον - πολιτικές ιδέες - γούστα - ελεύθερο χρόνο - επιθυμίες. Ο φαντάρος έχει μόνο εγερτήριο - αναφορά - ασκήσεις - συσσίτιο - αγγαρεία - αποψίλωση - ασκήσεις - σκοπιά - ύπνο - εγερτήριο.

ΓΙΑΤΙ ΑΥΤΟΚΤΟΝΟΥΝ ΟΙ ΦΑΝΤΑΡΟΙ;

Γιατί τίποτε δεν έχει αλλάξει στο Στρατό. Γιατί τα καψόνια και η ψυχική εξουθένωση συνεχίζονται. Γιατί ισχύει και εφαρμόζεται ακόμη ο φασιστικός Κανονισμός του Παπαδόπουλου και του Αγγελή. Γιατί όσοι φαντάροι σηκώνουν κεφάλι κυνηγιούνται αμείληκτα με φυλακές και δυσμενείς μεταθέσεις.

ΟΧΙ, οι φαντάροι δεν αυτοκτονούν από «ερωτική απογοήτευση», ή επειδή έχουν απλά «προσωπικά προβλήματα». Η καταπίεση των στρατοκρατών, η απομόνωση, το αδιέξοδο μέσα στους τέσσερεις τοίχους του στρατώνα, αυτά είναι που τους οδηγούν στην αυτοκτονία.

ΟΙ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΕΣ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΩΝ ΕΙΝΑΙ ΔΟΛΟΦΟΝΙΕΣ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΟΚΡΑΤΩΝ

Μέχρι πότε οι αυτοκτονίες των στρατιωτών θα θάβονται στα άδυτα των κρατικών απορρήτων και στα ψιλά των εφημερίδων; Μέχρι πότε θα παραμένει ανέπαφο το αντιδραστικό καθεστώς στο Στρατό;

Εμείς αυτό δεν το ανεχόμαστε. Αρνούμαστε να μείνουμε με σταυρωμένα τα χέρια μπροστά στην κατάσταση που καθημερινά ζούμε μέσα στα στρατόπεδα.

Οργανώνουμε την αντίστασή μας στην καταπίεση. Αγωνιζόμαστε συστειρωμένοι σε επιτροπές στις μονάδες μας για τα δικαιώματά μας, για μια ανθρώπινη ζωή.

Η δική σου συμπαράσταση θα μας βοηθήσει αποφασιστικά για να γκρεμίσουμε τα τείχη της σιωπής γύρω από τη ζωή μας στο Στρατό, για να αντισταθούμε στις πιέσεις των στρατοκρατών, για να κατακτήσουμε τους στόχους του δικαίου αγώνα μας.

ΑΗΤΩ Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΩΝ

Επιτροπές
Στρατιωτών, Ναυτών και Σμηνητών

Γράμματα

Είναι μια πρόταση τρελή. Μοιάζει απόκοσμη. Μα δεν παύει να είναι μια σκέψη

Μαζευτήκανε μια μέρα να κουβεντιάσουν την έκδοση της ΔΙΑΒΑΣΗΣ.

Άλλος το ένα άλλο το άλλο. Γνώμες διάφορες. Τις άκουγες προσεχτικά. Όλες τους κάπου στηριγμένες, γνώμες ανθρώπων που πόνεσαν τη ΔΙΑΒΑΣΗ και δούλεψαν γι' αυτή. Τι να πεις σαν σε ρωτάνε αν αυτό που έκανες σ' άρεσε... Κι αν αυτό ήταν και όνειρο παλιό τότε πάλι μένει βουβός.

Κακομούτσουνη αισθητικά τη βρήκα, στεγνή κι ανομοιόμορφη από περιεχόμενο. Μιά στο καρφί και μια στο πέταλο. Κείμενα έτσι κι έτσι, θέματα τέτοια κι αλλιώς. Χωρίς να είμαι σε θέση να τους δώσω να καταλάβουν τι ακριβώς θα περίμενα, τούτο το πράγμα δε μ' άρεσε.

Κάθησα και σκέφτηκα τι θα μπορούσε να γίνει που τη ΔΙΑΒΑΣΗ θάκανε να ήταν «το κάτι άλλο». Τέτοια να μη ξαναεκδοθεί, σκέφτηκα. Μα ποιά; Αδυναμίες έκφρασης αυτών που γράφουν, ατέλειες τεχνικές, οικονομικές αδυναμίες, χρονικά αδιέξοδα... Γιατί να μη είναι ΖΩΝΤΑΝΗ;

Νάτο λοιπόν το κάτι άλλο! Το ζωντανό περιοδικό. Καλεις αυτούς που το γράφουν κι

αυτούς που πρόκειται να το διαβάσουν. Όλοι μαζί σε κάποιο χώρο, ένα είδος πανηγύρι. Οι «αρθρογράφοι» παρουσιάζουν τα κείμενά τους, οι σχολιαστές, οι συνεργάτες, ζωγράφοι, φωτογράφοι, ποιητές τη δουλειά τους. Οι «αναγνώστες» γίνονται παρατηρητές, κριτές άμεσοι της «εδώ και τώρα» μυστήρια πρωτότυπης αυτής έκδοσης.

Και γίνεται τούτο το πανηγύρι μιά φορά κάθε τόσο, περιοδικά. Κι είναι πολιτιστικό γεγονός, μιά καινούρια μορφή ομαδικής επικοινωνίας. Τόπος συνάντησης των «αναγνωστών» των φίλων και των παραγωγών της ΔΙΑΒΑΣΗΣ που από διάβαση απ' τη στενωπό γίνεται διάβαση - λύση στο αδιέξοδο της ίδιας και όλων εκείνων που ασχολούνται μ' αυτήν. Ενεργητικά ή παθητικά. ΔΙΑΒΑΣΗ - ΔΡΟΜΟΣ - ΑΠΟΔΡΑΣΗ απ' την καθημερινότητα της έντυπης επικοινωνίας που μας κλείνει που μας απομονώνει, που μας στήνει παθητικούς δέκτες της όποιης αντίληψης. ΑΠΟΔΡΑΣΗ απ' τη ρουτινιασμένη καθημερινότητα της καρέκλας καφέ τσιγάρο και μοναξιάς συντροφιά την αυτού ηλιθιότητα καθημερινό η περιοδικό τύπο.

Παλιά ήταν οι τελάληδες που πληροφορούσαν. Μετά τα φαρμάνια. Αργότερα οι εφημερίδες. Προσδευτικά ο άνθρωπος κλείνεται στο καθούκι της μοναξιάς του. Ξεκόβεται απ' τον άμεσο και πλατύτερο περίγυρό του.

Το σερίανι αντικατάστησε η τηλεόραση και το κουτσομπολιό (η κοινωνική κριτική) γίνεται εχρθός των οπαδών της προόδου.

Και να που η πρόδοος μας κατακτά, διαβάζουμε την εφημερίδα ΜΑΣ, παρακολουθούμε το σήριάλ ΜΑΣ, μελετάμε το περιοδικό ΜΑΣ, ΜΟΝΑΧΟΙ μας... Τα παραμύθια έπαψε να τα λέει η γιαγιά, τα δείχνει το βίντεο. Τα τραγούδια μήτε τροβαδούροι, μήτε κανταδόροι, τα διαδίδουν. Ας είναι καλά ο τεχνικός πολιτισμός! Έχουμε το στέρεό ΜΑΣ...

Φίλε αναγνώστη, όχι στις διαλεκτικές των τεχνικών της εξουσίας. Τόβαλε ο Σαββόπουλος στα χείλια του αρχαίου τραγωδού. Έλα μαζί να φτιάξουμε το ΖΩΝΤΑΝΟ περιοδικό. Τη ΔΙΑΒΑΣΗ-ΔΡΟΜΟ-ΑΠΟΔΡΑΣΗ. Αν θέλεις μπο- ρείς.

Κ. Καφταντζής

διαβαση

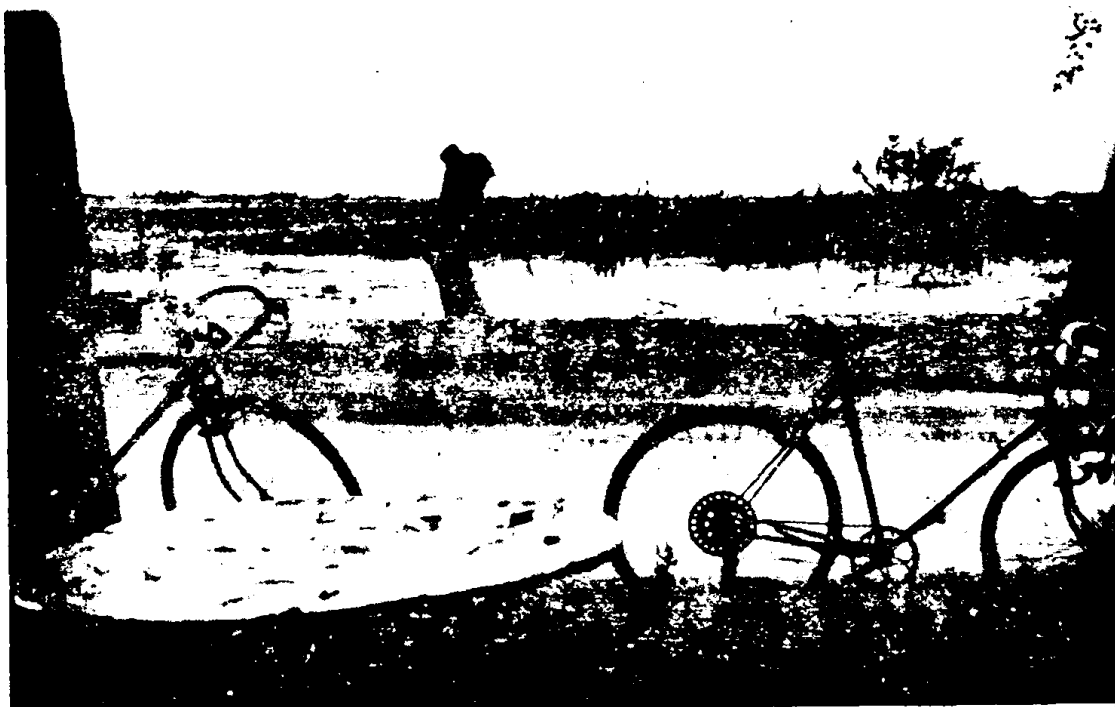
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΟΙ ΠΟΙΗΤΕΣ

Τα βράδια οι διαβάτες
Περνούν μέσα από τα πάρκα για να κόψουν δρόμο.

Εμείς, τους βλέπουμε.
Ή, μάλλον, βλέπουμε τήν καύτρα του τσιγάρου τους.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

γιώργος μαρκόπουλος

ένα απόσπασμα απο την
 "ιστορία του ξένου
 και της λυπημένης,,

ΑΓΓΡΩΧΗ ΑΝΑΜΕΤΑ ΣΤΟΥΣ ΣΤΕΡΗΜΕΝΟΥΣ

· Αγγρωχη ανάμετα βούσ βερμυένους περνούετα.

· Η ψυχή σου ότρω βού βάρου έχκατακτιένου κίπος
 τί χιλιάετα και βκορμάνετ τάνερετα.

Πάλικ επίζικ που καζέβαινεκ τό πρωί ζις Ανωόρους σου
 τί τίν όρίχλη.

Χηρονοτίετ ριβοκακτιωτένετ χάρικ Κοτένα.

· Αγγρωχη ανάμετα βούσ βερμυένους!

Λεβπωτένοι δρόμοι οί φιλθετ ζού Κορτιού σου

το ερωτιυό ανεπιλήρωτο μέσα απ' την ποίηση του γιώργου μαρκόπουλου

(...) «Πώς να κάνω πάλι ένα ποίημα για σένα.
Θέλει λέξεις ξεχασμένες
όπως το φουστάνι που πέταξες
στην τελευταία τάξη του γυμνασίου κι έγινες γυναίκα» (...)

Τούτο το κείμενο δεν έχει το χαρακτήρα μιας λογοτεχνικής κριτικής. Απλά επιχειρεί μια αναφορά — βιωματική προσέγγιση κατά κύριο λόγο— στο ερωτικό ανεπιλήρωτο μέσα απ' την ποίηση του Γιώργου Μαρκόπουλου έχοντας επίγνωση του πόσο δύσκολο είναι να αναφέρεσαι σ' ένα ποιητικό έργο έτσι κι αν αισθάνεσαι πως έχεις μια τόσο προσωπική σχέση μαζί του.

Στην ποίηση του Γιώργου Μαρκόπουλου μέσα απ' την περιγραφή κάποιων εικόνων ο πόνος κι η αγωνία συνδέονται με κάποια μελαγχολικά τοπία και θασανισμένες μορφές που διατηρούν ακόμη κάτι απ' τη γνησιότητα τους που όμως κι αυτή χάνεται, αλλοιώνεται, φεύγει μέρα με τη μέρα. Είναι τα τυρανισμένα πρόσωπα, οι εγκαταλειμμένοι άνθρωποι, τα κυριακάτικα απογεύματα, οι λαϊκές συνοικίες, τα λιμάνια, οι σταθμοί των τρένων, τα λαϊκά καφενεία, οι φτωχοί που ψιχνίζουν κουδέρτες στα πανηγύρια, το υπαίθριο σινεμά του Σεπτεμβρίου και οι μοναχικοί του πελάτες. 'Η εικόνες απ' αυτές που αποτυπώθηκαν κάποτε στα άδολα παιδικά μάτια.

Κι ακόμη το φουστάνι της. Το φουστάνι που πέταξε στην τελευταία τάξη του γυμνασίου κι έγινε γυναίκα και το φουστάνι που φόρεσε διαστικά χωρίς εσώρουχα φεύγοντας για πάντα εκείνο το βράδυ.

«'Α ποίηματα είναι τόσο δύσκολα, το ξέρτε.
Και αν σηκώσεις τις λέξεις είναι τόσο θλιμένα
σαν δάχτυλα που μάθρες μια νύχτα με αγώνες» (...)

Αυτή η νύχτα με τις αγονίες είναι ο βασικότερος χώρος δημιουργίας της ποίησης του ερωτικού ανεπιλήρωτου. Είναι η ύστατη μια μάταιη προσπάθεια επικοινωνίας. Οι λέξεις θέλουν να κινηθούν, να φτάσουν, να μεταβάλουν αλλά τελικά μένουν μονάχα στο χαρτί. Γίνονται ανεπίδοτες επιστολές. Έτσι το ανεπιλήρωτο που εκφράζουν τα ποίηματα συμπληρώνεται απ' την ανεπιλήρωτη λειτουργία τους.

Είναι η τελειωτική κίνηση, η τελευταία μιας σειράς κινήσεων, που έρχεται να γκρεμίσει. Είναι η φυγή της. Μετά από τόσες μικρές φυγές. Είναι η ερωτική σχέση που καταλήγει σε ερείπια...

«Καθώς θα φεύγεις
παίρνοντας την καμπαρντίνα σου και το καπέλο σου—
Κάνοντας μια κίνηση αόριστη
όπως όλοι που φεύγουνε για πάντα,
η θλίψη σου θα μένει
σαν μνήμη μακρυνή
υπαίθριου σινεμά του Σεπτεμβρίου
με την ψύχρα και τους μοναχικούς του πελάτες
—ο μουγκός, ο τρελός και ο εργένης—

‘Η σαν το «Πανόραμα» που ο παιδικός συμμαθητής
μας άφησε να δούμε, χάρη, μια εικόνα».

Μα δεν είναι μόνο κατάληξη. Είναι ταυτόχρονα η αρχή μιας μεγάλης
έντασης του ανεκπλήρωτου. Φεύγοντας έχει αφήσει πίσω τη θλίψη της· μια
θλίψη που έρχεται να συντροφέψει την ερημιά αυτού που κυνηγάει —ή που
τον κυνηγάει!— αυτό που έφυγε, αυτό που πέθανε. Του τυμβωρύχου.

Στις λαϊκές συνοικίες
με τις μαραμένες Κυριακές το απόγευμα στα καφενεύα
και ο θυρωρός με τα παλιά τραγούδια
«πέρασε εκείνος ο καιρός» του είπα
κι αυτός ποτέ δεν μίλησε
«καημό το έχω» του είπα, και αυτός πάλι ποτέ δεν μίλησε.

Οι νεκροί κάποτε βρίσκονται ανάμεσά μας
παίζουν και χαίρονται
κρατούν με την υστερία της ηδυπάθειάς τους
την ψυχή μας γαντζωμένη.

Και το βράδυ που πέφτει το σκοτάδι
στην ερημιά μας μας τρελαίνουν.

Το ανεκπλήρωτο βασανίζει. «Διψώ σαν το ποτάμι που στέρεψε». Σημια-
δεύουν βαθιά οι αντιθέσεις ανάμεσα στην παρουσία και την απουσία, την ελ-
πίδα και τη ματαίωση, την ανάμνηση του παρελθόντος και το οδυνηρό παρόν,
ανάμεσα στο όνειρο και τον σφιάλτη.

(...) «Αν δεν είχες φύγει από το σπίτι μας τελοσπάντων
για πάντα εκείνο το βράδυ
φορώντας διαστικά χωρίς εσώρουχα το φουστάνι
δεν θα είμουν τώρα ο άνεμος που από ζήλεια γκρεμίζει» (...)

Αυτός είναι ο ξένος. Η ανάγκη ορρίζει τα δήματά του σε μια μάταιη ανα-
ζήτηση· με τ’ αμέτρητα σημάδια της εγκατάλειψης έντονα χαραγμένα πάνω
του. Όπως ο ρεμπέτης εκείνων των τραγουδιών που βρίσκεται απ’ έξω, στα

σκαλοπάτια της, μέσα στο κρύο και τη βροχή ζητιώντας τη θαλπωρή της. Κι εκείνη που προσπαθεί ν' αποκαταστήσει την «ευτυχία» της αρνιέται το άνοιγμα της πόρτας της. Θυρακίχεται. Γίνεται ο δεσμοφύλακας της ζωσταςιάς της (*).

«Γιατί ο ξένος δεν γυμνάζει την πολιτεία την ημέρα.

Ο ξένος το βράδυ γυμνάζει την πολιτεία όταν κοιμάται.

Το πρωί φεύγει πάλι με το στυφό ύφος
αυτού που έφαχνε κάτι και δεν το βρήκε.

Κου που κάποτε τον αγάπησες
όταν τον δεις να περνάει από την πόρτα σου,
όσπου κάτι από εκείνη την παλιά τρυφερότητα

Και σκέφου μετά από χρόνια
ότι πέρασε κάποτε απ' τη ζωή σου ο Οδυσσεύς».

Το ερωτικό ανεκπλήρωτο δεν αναπολεί απλά τη χαμένη σχέση. Το ανεκπλήρωτο πηγάζει απ' την έντονη ανθρώπινη ανάγκη του έρωτα, απ' την ποιοτικά έντονη ανάγκη της βαθιάς σχέσης. Μιας σχέσης που η λειτουργία της δεν είναι ποσοτοποιήσιμη ούτε εξαγοράσιμη, μιας σχέσης που δεν στηρίζεται σε μια σύμβαση ανταλλαγών. Είναι η άρνηση του θυρακισμού, της άγνοιας και κάθε τι του ψεύτικου. Είναι η αγωνία για την επικοινωνία και την αλήθεια.

«Ας κοιτάξουμε για μια στάλα αγάπη
όπως οι φτωχοί φωνάζουν κουβέρτες στα πανηγύρια»

Η γαλήνη είναι κάτι που δεν εξαγοράζεται
και οι άνθρωποι έχουνε μια μοναξιά τέτοια, σου έλε: α
όπως δυο μαύρα θαπέρια φορτηγά
αρηγιμένα απότομα σε επαρχιακό λιμάνι.

Και ήταν που αγαπηθήκαμε μετά
όπως οι κουλοί στα τρένα
ε' ένα κόμπι δικό τους πυρπολημένοι από το
κόβισι κλέφτος.

Γότερα πια έφυγες, όπως γίνεται, κρυφά
σούφουκο παχύφουτο ζερνόταν στους δρόμους» (...)

Το ερωτικό ανεκπλήρωτο είναι ο πόθος που δεν βρίσκει πραγμάτωση.

* Εννοείται ότι ο διαχωρισμός των φύλων που γίνεται εδώ προκύπτει απ' τα συγκεκριμένα δογμάτα χωρίς βέβαια να έχει γενική ισχύ.

Μα καταβάθος είναι η αντίφαση της ανθρώπινης ανάγκης για την ερωτική σχέση με την αδυναμία — συχνά — των ανθρώπων να ενωθούν αληθινά. Η ποίηση του Γιώργου Μαρκόπουλου καταγράφει με την αγωνία και την ευαισθησία της τις καταστάσεις και τις θραυστικές σκέψεις που προκύπτουν απ' το αποτέλεσμα αυτής της αντίφασης, απ' τα ερείπια. Μα προχωράει ακόμα παραπέρα στη γύμνια και την τραγικότητα των ανθρώπων...

(...) «Όταν ζητάς απ' αυτούς
αυτό που δεν σου έδωσε ποτέ η μάνα όταν ήσουν παιδί
ή έστω ο αδελφός σου όταν ήσουν νέος
που σκέφτηκε και αυτός με τη σειρά του
αλήθεια, τί μου έδωσε εμένα ο αδελφός μου;» (...)

Προσπάθησα μέσα απ' αυτή την απόπειρα να εκφράσω αυτά που ένιωσα διαβάξοντας την ποίηση του Γιώργου Μαρκόπουλου. Όμως καθώς το κείμενο δουλεύονταν στο χαρτί είδα πως τόσα λίγα απ' τα τόσα πολλά τελικά έβγαί-
ναν. Καθώς κλείνει λοιπόν το κείμενο μένει το βάρος απ' τις δύσκολες εκείνες λέξεις... «τα λόγια που δεν μπόρεσα ούτε τούτη τη φορά».

(...) «Ανάμεσα στο τελευταίο τοιγάρο και στη νύχτα
η μνήμη παλιών
η φωνή του φίλου χάνεται
και η παρεξήγηση παίρνει ένα τέλος».

Όμως αυτό που μένει, Γιώργο, είναι η αιμορραγία απ' τη θαθιά πλη-
γή του ανεκπλήρωτου.

ΣΠΥΡΟΣ ΒΛΕΤΣΑΣ

Υ.Γ. Τα αποσπάσματα απ' τα ποιήματα είναι απ' τις συλλογές «Οκτώ συν ένα εύκολα κομμάτια και η κλεφτουριά του κάτω κόσμου», «Η θλιψίς του προαστίου» και «Οι Πυροτεχνουργοί». Δεν πάρθηκε υπόψη η «Ιστορία του ξένου της λυπημένης» μιας και το έργο δεν έχει ολοκληρωθεί και το μόνο απόσπασμα που είχα στα χέρια μου είναι αυτό που έστειλε ο ποιητής για τη «Διάβαση» κι αυτό πολύ αργά.

Ο Γιώργος Μαρκόπουλος γεννήθηκε στη Μεσσήνη το 1951. Σπούδασε οικονομικά. Έχει εκδώσει τις ποιητικές συλλογές: «Έβδομη συμφωνία» (1968), «Οκτώ συν ένα εύκολα κομμάτια και η κλεφτουριά του κάτω κόσμου» (Κούρος 1973), «Η θλιψίς του προαστίου» (Κέδρος 1976), «Οι πυροτεχνουργοί» (Τραμ 1979, Μικρή Εγνατία 1980, Εστίας 1982), «Ποιήματα 1968 - 1976» (Επιλογή από τις συλλογές της περιόδου αυτής, Τραμ 1980).

νίκος μάνθος

δυο ποιήματα

Σε ξανάδα με το πράσινο
στις άσπρες γραμμές
της διάβασης.
Και γειά... Και τί κάνεις...
Κι αμνηχανία.
Με το κόκκινο
είχε μείνει μόνο μια μυρουδιά
σα μπογιά από μίνιο
στις συνοικίες ανοικοδόμησης.
Και το σιόμα να χάσκει
παραμελημένο
που δεν είχε πει
κάποιες λέξεις.

Θυμάμαι που ο λούσιτρος
χιτύπαγε με τη θούρσια
το κασελάκι του και
γνάλιζε τα όνειρά του.

Συχνά κοιμόταν
στα παγκάκια του μώλου
αγκαλιά με το γιό της.

Πείραζε τους περαστικούς
με κουβέντες βαρειές
κι επικίνδυνες χειρονομίες.

Χτες που βγήκε η μπάνια
να παιανίσει
μπαινόβγαινε στην τούμπα
και περιστρέφονταν
μέσ' το ταμπούλο.
Ώσπου βαρέθηκε
και πήγε και κάθησε
στη φαλάκρα του μαέστρου
κι έκανε τους οργανοπαίχτες
να παραφωνίσουν απ' τα γέλια.

Μια μαμά φόρεσε ντροπερό κόκκινο
και πήρε τα παιδιά της παράμερα
να μη βλέπουν
κι αυτιά άρχισαν να φωνάζουν
και να κλαίνε γοερά
γιατί ήταν Κυριακή
και τους είχε τάξει
γλυφιντζούρι..

γιάννης γκούμας

ποιήματα

Γέμισε ο τόπος
πιταρίες, καφετέριες, εστιατόρια,
ποδοσφαιράκια, ντισκοτέκ, παισαϊζίδικα,
μπιλιάρδα, θέατρα, μπορδέλα, μπυρ,
κινηματογράφους, ταβέρνες, καφενεΐα.
Γέμισε ο τόπος.
Όσο για σένα είσαι καταδικασμένη
να φάχνεις πάντα για καρέκλα και να μη
(βρίσκεις).

Μαύρα παράθυρα και μαύροι τοίχοι
μη μου τα λες απ' την αρχή
μπάλνουν από τη χαραμάδα ήχοι
στην πιο σκληρή σου συμβουλή.

Σε περιμένω...
αργή, δυστυχισμένη και πλούσια
τα υπόλοιπα δε χωρούν σ' ένα ποίημα.

γιάννης κοκκινίδης

περι - διάβαση
στη χώρα του Λένιν

1. ΠΕΤΡΟΓΚΡΑΝΤ

Λευκές νύχτες,
οκούρες μέρες.

2. ΤΕΛΕΤΗ

Έχασα ένα παράσημο
και μ' απέλυσαν.

3. ΟΔΟΔΕΙΧΤΕΣ

Σύμφορε Μπρέζνιεφ,
είσαι τόσο νέος,
όσο σε φέρνουν
οι μεγάλες φωτογραφίες σου
σε κάθε σταντροδρόμι;

4. ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ

Τα πάντα είχαν,
εκτός από τάνκς!

5. ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΗ
ΠΡΟΟΔΟΣ

Το πανελιοτήμιο Λομονόσωφ
έχει εικοσιοχτώ ορθόγους
και πεντακόσιες «καθέδρες».

6. ΥΠΑΡΚΤΕΣ
ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ

Κόκκινη πλατεία,
μαύρη αγορά.

7. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ
ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ

Το «ταβάρις» δεν αλλάζει
κατάληξη
στο δηλνκό γένος.

8. ΕΚΠΛΗΞΗ

Αλιόσα, Αλιόσα,
αγόρασα ψάρια
χωρίς ουρά!

9. Η ΦΩΝΗ /
ΤΗΣ / ΑΛΗΘΕΙΑΣ /

Η «Πράβνια» έγινε
εφημερίδα τοίχου.
Φαίνεται πως έπεσε
η κυκλοφορία της,
αν και πουλιέται ακόμη
τέσσερα καπίνια.

10. ΣΤΟ ΜΕΤΡΟ

Έπρεπε να κατεβώ
ιρακόσα μέτρα
μες τη γη,
για να σε συναντήσω
σύντροφε Ιωσήφ.

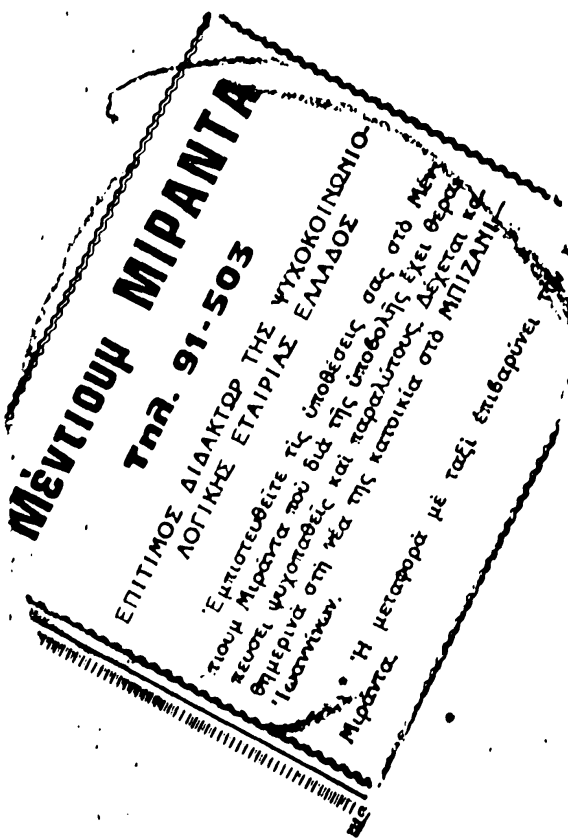
11. ΓΙΑ ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ

Γιάννη,
είσαι αντισοβιετικός,
αφού δεν έχεις
κομματικό βιβλιάριο.

το περιβολι του κουφου

Ανθολόγηση
Λευτέρης Θαλασσινός

«Πρωινός Λόγος» 19 - 1 - 83
«έχει θεραπεύσει
ψυχοπαθείς - παραλύτους»

Στο Μπιζάνι
θα τα γιάτρευε αυτά
το νοσοκομείο στη Δουρούτη

Καλλιτεχνικά και άλλα

Καταπληκτικό σε εμφάνιση το κορευτικό χουέτο ΤΖΙΝΑ - ΜΑΙΡΗ θριαμβεύει κάθε θρόνο στην πίστα του «ΕΡΟΤΟΚΡΙΤΟΥ» στη θεαματική του άτραξιόν. Παρατηρώ ακόμη πως το έφετεινό Χριστουγεννιάτικο ροδεγιόν στην πόλη μας, κάλασε κόσμο στα ασφυκτικά Γιαννιώτικα μπουζούκια, όταν σε μία περσόσαν την τωρινή διαπερνούν κρ σπ. Περσπικά από τα κέντρα μας αστέρια του

τραγουδιού γνωστά και άγνωστα σπάζουν ρεκόρ στις πίστες των νυκτερινών μας κέντρων μαζί με τις στίβες τὰ πάτα, ακινές που ένθουράζουν και έντυπωσιάζουν τους νυκτερινούς γλετζέδες από το ύπεραχο και φαντασμαγωγικό θέαμα από τὰ καλλιτεχνικά σχήματα σε εμφάνιση φώτο - γύ και μεθυστικά γιορτινά ένστανανέ!

ΑΛΚΗΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ

«ΕΡΕΥΝΑ» 1 - 1 - 83
Καλλιτεχνικά και άλλα
Καλλιτεχνικά Σχήματα...

Φίλοι ΟΗΘ-ικοί
ιδού η λύση

ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ • ΠΟΙΗΣΗ ΘΕΑΤΡΟ • ΔΟΚΙΜΙΟ

11 Πεζογραφία
Λουκάς Κούσουλας
Τό Βουνό

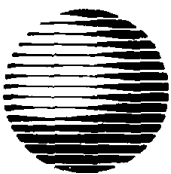
12 Ποίηση
Γιώργος Μαρκόπουλος
Οί Πυροτεχνουργοί

13 Πεζογραφία
Πέτρος Τατσόπουλος
Τό Παισίπονο

14 Θέατρο
Σοφοκλής Νάσκος
'Ο Γάμος • Τό Σαββατο-
κύριακο • 'Η Μοιχεία

15 Ποίηση
Νανά 'Ησαΐα
Συναίσθηση Λήθης

16 Πεζογραφία
Φίλιππος Δρακονταειδής
Πρός 'Οφρύνιο

17 Πεζογραφία
Φαίδων Ταμβακάκης
Εύμορφία

στήν ίδια σειρά

1 Πεζογραφία • Γιώργος 'Ιωάννου
Πολλαπλά Κατόγματα

2 Δοκίμιο • Κώστας
Γεωργουσόπουλος
Κλειδιά και Κώδικες Θεάτρου

3 Πεζογραφία • Φίλιππος
Δρακονταειδής
Στά 'Ιχνη τής Παράστασης

4 Δοκίμιο • Νίκος Φωκᾶς
'Επιχειρήματα γιά τή Γλώσσα,
γιά τή Λογοτεχνία

5 Θέατρο • Παῦλος Μάτεσις
'Εξορία

6 Ποίηση • Σπύρος Τσακνιάς
Πτέρυξ Χρονίων Παθήσεων

7 Θέατρο • Γιώργος Μανιώτης
Περιπλανώμενη Ζωή -
'Αγία Κυριακή

8 Ποίηση • Ματθαῖος Μουντές
Τά 'Αντίποινα

9 Ποίηση • Ζέφη Δαράκη
Τό Μοναχικό Φάντασμα
τῆς Λένας 'Ολεμ-Θάλεια

10 Πεζογραφία • Γεώργιος Χόρτων
Κωνσταντῖνος

**ΝΕΑ
ΣΕΙΡΑ**

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ»
Ι.Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ & ΣΙΑΣ Α.Ε.
ΣΟΛΩΝΟΣ 60 - ΑΘΗΝΑ 135 - ΤΗΛ. 3615077

